РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 11-го ЛЮТОГО 1919. Ч. 17. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, FEBRUARY 11, 1919. No. 17.

УКРАЇНЦІ ВІДІБРАЛИ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ КИЇВ.

Українське большевицьке правительство рішило взяти участь в конференції на Княжих островах.

Боротьба в околиці Львова триває дальше. — Чехо-Словаки борють ся з Поляками на Лемківщині.

Німецьке правительство грозить аліянтам зірванєм мирових переговорів.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНЦІ ВІДІБРАЛИ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ КИЇВ.

ЦІРІХ (Швайцарія), 10. лютого. — **УКРАЇНЦІ ВІДІБРАЛИ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ КИЇВ, СТОЛИЦЮ УКРАЇНИ, як се доносить одержана тут телеґрама.**

УКРАЇНСЬКЕ БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗГОДИЛО СЯ ВЗЯТИ УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ НА КНЯЖИХ ОСТРОВАХ.

Пщопонує, щоби переговори відбули ся в Парижи.

ПАРИЖ, 8. лютого. — **УКРАЇНСЬКЕ САВЄТСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗГОДИЛО СЯ НА ПРЕДЛОЖЕНЄ В СПРАВІ СПІЛЬНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ НА КНЯЖИХ ОСТРОВАХ, як се доносить вчерашна телеґрама.**

Українське правительство пропонує, щоби переговори замісць на Княжих островах відбули ся в Парижи та заявляє, що дата 15. лютого, визначена на розпочате переговорів, є завчасна.

БОЛЬШЕВИКИ НАДІЮТЬ СЯ В ПРОТЯГУ ТРОХ МІСЯЦІВ ЗДОБУТИ КОНТРОЛЮ НА УКРАЇНІ.

Пятаков на чолі українського большевицького правительства.

БЕРЛІН, 5. лютого. (Спізнена телеґрама). — Звісний берлінський письменник, Едвард Еріхс, який щойно повернув з Росії, пробувши через три тижні в Москві, Петроґраді і Ризі на переговорах з большевицькими властями в справі опіки і транспортованя російських полонених з Німеччини, оповідає між иншим отсе:

„Армія Троцького складаєть ся виключно з добровольців. Жовнірів вибираєть ся дуже обережно, до війска приймаєть ся лише таких людий, які є вірні большевицьким ідеям. Силу большевицької армії оцінюють на 2,000.000. Вона виказує чудову карність і посьвяту. Путилівські зелізні заводи дійшли до найвисшої степени продукції оружа і амуніції.

„Російська армія є добре засмотрена в гармати і вона могла би кождого дня заняти Фінляндію та привернути савєтське правительство, але Троцький здержує ще покищо свої війска від Фінляндії, щоби оминути конфлікту з фінським населенем. Большевицьке правительство вважає, як здаєть ся, відповіднійшим заняти найперше Україну.

„На Україні попри українське правительство Винниченка творить ся українське большевицьке правительство. Нарід громадить ся коло большевицького правительства. Пятаков, голова українського большевицького правительства, заявив мені, що в протягу трох місяців Україна буде під цілковитою контролею большевиків".

Ленін, як се оповідає дальше Еріхс, не годить ся з ідеєю Троцького, щоби при помочи оружа поширювати большевизм в Німеччині і прочих краях Европи, але Троцький, Радек і прочі обстоюють при своїй ідеї і переводять орґанізацію величезної армії.

БИТВА КОЛО ЛЬВОВА ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Чесько-словацькі війска у боротьбі з Поляками на Лемківщині.

ПАРИЖ, 7. лютого. — Після вістий, одержаних польським народовим виділом в Парижи від Іґнаца Падеревского, **чесько-словацькі війска вийшли від полудня до Польщі, перейшовши галицько-угорську границю в напрямі Хирова, у східній Галичині, і в напрямі Нового Торгу, в західній Галичині.** Чесько-словацькі війска мають допускати ся в занятих територіях насильств на тій підставі, що мешканці, будучи цивільними, не мають права ставити опору.

Поляки і Українці продовжають дальше боротьбу в околиці Львова. Польські війска здержують напади неприятеля.

В останних днях Поляки відзискали трохи полонених. Між відобраними полоненими було 60 доглядачів хорих, яких після вістий зі Львова Українці вбили були на заострені коли. Чотирох з них має находити ся в умираючім стані в краківським шпиталі.

БОРОТЬБА О НАФТОВІ ТЕРЕНИ В ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ, 7. лютого. — Кореспондент, який повернув „з боєвих фронтів", утворених ріжними новими державами, оповідає, що боротьба між поодинокими народами колишної австро-угорської монархії не устає ані на хвилю. Кожда нова держава хотіла би загарбати у свої руки землі, які є богаті в мінерали або нафту. Так маєть ся справа на Шлеску, в Галичині і в Банаті.

Амбіції деяких нових держав довели до наступу в богаті нафтові терени на полудне від Львова. В тімсамім напрямі уступає тепер також селянська армія ґен. Петлюри, потерпівши невдачу через місцевих большевиків.

(В боротьбі о посідане нафтових теренів коло Борислава беруть участь Українці, Поляки і Чехо-Словаки. Можна здогадувати ся, що чесько-словацькі війска борють ся тут з Поляками, будучи в порозуміню з українським правительством, яке мало Чехо-Словакам приобіцяти співучасть у фінансованю нафтових теренів).

НА УКРАЇНІ ШИРИТЬ СЯ ЧОРНА ВІСПА.

ВАРШАВА, 7. лютого. — Чорна пошесть (правдоподібно віспа) ширить ся в застрашаючий спосіб в Києві і Ковли та серед українських жовнірів в Галичині.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

АЛІЯНТИ МАЮТЬ НАМІР ПОСТАВИТИ НІМЕЧЧИНІ НОВІ ОСТРІЙШІ УСЛІВЯ РОЗЄМУ.

Також мають порішити щодо сили окупаційної армії.

ПАРИЖ, 8. лютого. — **Премієри союзних держав, які творять головну воєнну раду, відбувають засіданє в справі установленя нових услівий розєму з Німеччиною.**

З приводу погрози, яку висказав німецький канцлєр у своїй промові підчас отвореня установчих зборів у Ваймар, вважають в урядових кругах, що напруженє між аліянтами і Німеччиною грозить зірванєм зносин.

Мирові делеґати приходять до переконаня, що Німеччина щораз більше і більше забуває на своє становище яко держави побідженої, та що заходить потреба зарядити як найострійші кроки, щоби Німеччину опамятати.

Дня 17. лютого маршалок Фош відїде до Трір, щоби предложити Німеччині услівя нового розєму, який з тим днем уплинває. Головна воєнна рада має назначити Німеччині короткий реченець, в протягу котрого вона буде обовязана сповнити всі залеглі услівя. Між иншим підносять в кругах мирової конференції таку справу, як услівє, на підставі котрого Німеччина зобовязала би ся при заключеню останного розєму віддати аліянтам часть торговельної фльоти; а Німеччина дотепер ані одного корабля не доставила.

Французьке правительство домагаєть ся, щоби при новім розємі зажадати від Німеччини призволеня контролї зі сторони аліянтів над всіми важнійшими фабриками оружа і амуніції, а передівсім над фабрикою в Ессен.

Головна воєнна рада заходить ся також порішити силу окупаційної армії на німецьких територіях.

Німечична грозить аліянтам.

БАЗИЛЄЯ, 7. лютого. — Німецький канцлер Еберт у своїй промові при отвореню установчих зборів у Ваймарі заявив вчера отсе:

„Услівя розєму є нечувано тяжкі і їх переводить ся без сорому. Перестеріґаємо наших противників, щоби не посунули ся за далеко.

„Подібно як ґен. Вінтерфельд (який уступив з комісії, котра з аліянтами заключила розєм), таксамо може зайти, що й ціле німецьке правительство усунеть ся від співучасти в мирових переговорах і скине на наших противників всю відповідальність за нову сьвітову орґанізацію.

„Довіряючи запевненям президента Вілсона, Німеччина зложила оруже, а тепер ми ожидаємо на мир през. Вілсона, до якого маємо право".

Др. Едвард Давід президентом установчих зборів.

ВАЙМАР, 7. лютого. — **Др. Едвард Давід, провідник соціял-демократичної партії, зістав вибраний нині президентом установчих зборів.** Др. Давід займає місце заступника міністра загр. справ в теперішнім німецькім кабінеті.

При голосованю на президента установчих зборів одержав др. Давід 374 голосів на 399 голосуючих; независимі соціялісти здержали ся від голосованя.

Член клерикальної партії Ференбах, бувший президент парляменту, демократ Гавсман і консерватист Дітріх вибрані заступниками президента. Ференбах і Гавсман одержали по 374 голосів, Дітріх 356 голосів.

Принято в першім читаню конституцію німецької републики.

ВАЙМАР, 8. лютого. — Німецькі установчі збори приймили нині в першім читаню через аклямацію провізоричну конституцію німецької републики. Друге і третє читанє визначено на понеділок, почім сесія буде відложена.

Конґрес савєтів скликаний на 20. лютого.

БЕРЛІН, 7. лютого. — Конґрес жовнірських савєтів, які істнують при ріжних німецьких корпусах, покінчив нині свої наради, на яких принято резолюцію, щоби центральна рада робітничих і жовнірських савєтів скликала до Берліна на день 20. лютого загальний конґрес всіх савєтів в Німеччині.

Спартаки викликують нові заворушеня.

АМСТЕРДАМ, — 7. лютого. — **Спартаки викликали грізні заворушеня по цілій Німеччині.**

Прихильники Спартаків мають до своєї розпорядимости тисячі гармат і мають подостатком гроший.

В Берліні Спартаки мали захопити у свої руки будинок міністерства війни. До нових заворушень прийшло в Бремен, Гамбурґ, Лібек, Кіль, Дісельдорф, Ґота, Ена, Ерфурт і Айзенах.

Внутрішне положенє в Німеччині вважають загально за непевне і грізне.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевики мобілізують велику армію.

ЛОНДОН, 8. лютого.—**Большевицьке правительство рішило, що всі мущини, без огляду на свою національність, мусять служити в червоній армії,** як се доносить телеґрама з Копенгаґен.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Польські установчі збори розпочали ся.

ВАРШАВА, 9. лютого. — З розпочатєм нині нарад нових польських установчих зборів, які відбувають ся в Маріянськім інституті, розпочала ся праця над утворенєм постійного правительства. Першою задачею зборів буде приймити конституцію, начерк якої вже в більшій части є готовий, і вибрати президента републики, яким буде правдоподібно Іґнац Падеревскі. Ґен. Пілсудскі займе важний уряд в новім правительстві.

Більшість на установчих зборах творять національні демократи і селянська партія; меньшість творять соціялісти і жидівські делеґати. Під теперішну пору візьме участь около 200 делеґатів, включаючи представників з провінцій, в яких вибори не могли відбути ся.

Національні демократи числять 91 делеґатів, польські селяни 51, союз селян 19, соціялісти 14, союз робітників 7, жидівська партія 8, зєдинені польські селяни 6 і німецькі кольоністи 2 делеґатів.

Одною з головних задач буде справа поділу землї. Сподіють ся, що посіданє земельної власности буде обмежене до 1.000 акрів, але за розділену землю дідичі мають одержати відповідне відшкодованє.

Падеревскі просить о безпроволочну військову поміч.

ВАРШАВА, 7. лютого. — Польський народовий комітет одержав нині вістку, що Чехо-Словаки зломили розєм і від полудня наступають на Польщу.

Премієр Падеревскі віднїс ся телеґрафічно до комітету з просьбою, щобий сей постарав ся о безпроволочне висланє польської армії з Франції на ратованє Польщі „від великого нещастя".

Сильна большевицька армія загрожує Польщі.

ВАРШАВА, 8. лютого. — Ґен. Шептицкі, шеф польського ґенерального штабу, заявив, що коли аліянти сього не учинять, Поляки самі будуть мусіли уторувати собі дорогу до Ґданьска, щоби перевезти туди польську армію ґен. Галера з Франції і забезпечити довіз поживи для Польщі.

Німецькі жовніри, які прибули щойно з Росії, оповідають, **що большевики приготовляють сильну армію до занятя Польщі.**

Чесько-словацькі війска 19 миль від Кракова.

ВАРШАВА, 7. лютого. — Серед завзятої боротьби в північно-західній Галичині чесько-словацькі війска посунули ся на віддаленє 19 миль від Кракова, помимо сильного опору зі сторони Поляків. Поляки були приневолені перенести туди свої війска зі східного фронту. Як доносять, Чехи увязнили велике число польських горожан.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ПОВЕРНЕ В ПОЛОВИНІ ЛЮТОГО ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

В половині марта відїде знова до Парижа.

ПАРИЖ, 8. лютого. — **Президент Вілсон, звидївши Бельґію, поверне в половині лютого до Злучених Держав. По 4-тім марті президент Вілсон відїде знова до Парижа, щоби вже около 15. марта бути присутним на мировій конференції.**

Сього тижня відїжджає з Парижа також анґлійський премієр Ллойд Джордж, щоби взяти участь в засіданю нового парляменту.

Провід над американською делеґацією підчас неприсутности президента Вілсона обійме секретар Ленсінґ. Панує загальне переконанє, що важнійші рішеня мирової конференції будуть здержані аж до повороту през. Вілсона і премієра Ллойда Джорджа.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ІМЕНУВАЛИ ДЕЛЄҐАТІВ НА ПЕРЕГОВОРИ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ПАРИЖ, 7. лютого. — **Віліям Аллен Вайт і проф. Джордж Девіс Геррон іменовані американськими делеґатами на переговори на Княжих островах.**

Після донесеня французьких часописий Франція посилає яко делеґатів данського посла, Конти, і ґен. Ромпона; Анґлія канадійського премієра, Бордена і одного військового представника; а Італія бувшого амбасадора для Росії, Торрету.

Американське правительство вислало інжинірський штаб, щоби зладив стацію бездротного телеґрафу в Царгороді, щоби уможливити правильне висиланє вістий з конференції.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ БУДЕ ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРИ З БОЛЬШЕВИКАМИ, НЕ ОГЛЯДАЮЧИ СЯ НА СТАНОВИЩЕ ПРОЧИХ РОСІЙСЬКИХ ПРАВИТЕЛЬСТВ.

Скрутне положенє протибольшевицьких правительств.

ПАРИЖ, 8. лютого. — **Становище російських протибольшевицьких партій з причини принятя савєтським правительством запрошеня мирової конференції на спільні переговори, вважають в політичних кругах за скрутне.**

Американські делеґати мали заявити, що спільна конференція відбудеть ся без огляду на становище, яке займуть прочі російські елементи. З другої сторони знова доносять, що французьке правительство візьме лише тоді участь в предложеній конференції, коли й прочі російські правительства будуть на ній заступлені. Анґлійське правительство тримає разом з делеґатами американськими.

Сподіють ся, що протибольшевицькі елементи, не видячи для себе иншого виходу, згодять ся остаточно взяти участь в конференції на Княжих островах.

Сазонов & Ко. перестеріґає аліянтів перед переговорами з большевиками.

ПАРИЖ, 8. лютого. — Російська політична конференція, в якій брали участь князь Львов, Сазонов і инші протибольшевики, оголосила звіт, в якім заявила, що принятє Чічеріном запрошеня савєтського правительства на переговори є повторенєм берестейської політики. В звіті говорить ся дальше, що большевики прийшли до сили через зраджене аліянтів. Обітницю большевиків щодо заплаченя аліянтам довгів вважають вони лише за підступ, бо большевики не є всилї її сповнити.

Становище литовського правительства.

ПАРИЖ, 8. лютого. — Литовська делеґація в Парижи, яка заступає цілу російську Литву, числячу 15 міліонів населеня, рішила відповісти на запрошенє в справі конференції на Княжих островах, заявляючи, що вона згодить ся взяти участь в пропонованій конференції під услівєм, що мирова конференція запевнить Литві цілковиту самоуправу і независимість.

Литовські делеґати передали свої домаганя в справі независимости відповідній комісії мирової конференції.

СОЦІЯЛЇСТИЧНИЙ КОНҐРЕС В БЕРНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

КОНҐРЕС ЖАДАЄ ПРАВА САМОВИЗНАЧЕНЯ ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ.

В сумнївних случаях справу приналежности має рішати плебісцит.

БЕРНО (Швайцарія), 8. лютого. — На вчерашнім засіданю міжнародний соціялістичний конґрес перевів дискусію і приймив отсї резолюції, виготовлені окремою комісією:

Всім народам прислугує право самовизначеня; в спірних случаях справа приналежности має бути порішена плебісцитом (загальним голосованєм).

Ліґа народів мусить подбати про охорону гноблених або загрожених меньшостий.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

НА ДЕНЬ ЛІНКОЛЬНА.

В середу, дня 12. с. м., припадає день уродин президента Абрагама Лінколна, який сьвяткує 22 стейти Злучених Держав.

Абрагам Лінколн був президентом від 1861 до 1865 року, в якім згинув з руки убийника.

Його імя наймилійше народови Злучених Держав, бо Лінколн вийшов з простого народу. Був сином бідного фармера-зарібника, навіть неграмотного, і сам спершу був робітником, а вибив ся поволи тільки власною працею над собою самим. Був він самоуком, як богато є робітників в Америці, а між ними і Українців.

Лише своїй праці, своїм спосібностям і своїй шляхотній души Лінколн завдячував, що нарід його був вибрав президентом американської републики.

Його президентура випала на дуже сумний час в Злучених Державах, коли 15 полудневих стейтів хотіли відлучитись від 16 північних стейтів. В полудневих стейтах було 9 міліонів населеня, з чого майже 4 міліони було Нігрів, які працювали яко невільники білих людий. Північні стейти, в яких сього не було, виступили проти сього невільництва і коли полудневі стейти постановили для охорони свого невільництва відлучитись та утворили конфедерацию, північні стейти, які були промислові і мали більше ніж два рази стільки населеня як полудневі, зачали з полудневими війну, звану горожанською війною, яка тривала 4 роки, коштувала 8 міліярдів долярів і пів міліона страчених людий, а скінчилась повною побідою північних стейтів. Ся побіда значила, що побідила єдність і злука всіх стейтів американської републики та свобода горожан, без огляду на їх расу. Сю свободу опісля записано в додатках (амендментах) до конституції і з того часу невільництво знесене в цілих Злучених Державах.

Длятого нарід Злучених Держав слушно цінить память великого народного президента Лінколна, котрого управа записана в історії успіхом у привернено єдности републики та у скасованю невільництва.

За ті великі цілі він боров ся 4 роки і за них віддав своє житє, на яке змовились вороги тих великих засад.

Імя Лінколна найбільше промовляє також народови українському, котрий все був демократичний і все боров ся за волю і свободу, а проти невільництва.

І нині український нарід в Галичині веде кроваву боротьбу проти середновічного невільництва, якою боронять Поляки.

Отаборилось се невільництво у нашім Львові і Перемишли, а йдуть проти нього наступом українські селяни і робітники, яким їх американські братя желають в день Лінколна такої сьвітлої побіди, яку північні американські стейти осягнули в 1865 році над полудневими, а по побіді желають їм злуки з братами з київської України.

ФРАНЦІЯ І УКРАЇНА.

Заграничний редактор французького дневника Le Journal з Парижа, Сен Бріс, прислав до нюйорського дневника „Амерікен" дня 8. с. м. отсю телеграму:

Париж, дня 8. лютого.

Чи маємо покинути Україну для Німців?

Повна мовчанка панує в розмовах про спір між Румунією, Польщею а Україною.

— — — — — — — — — — — — — —

Як не потягнеть ся границі між тими краями — хоч вона може бути дуже штучна — то се було би притокою до безконечної війни і знаменитою нагодою для надїй Німеччини на пімсту.

Се питане мусить бути полагоджене і то скоро.

Без сумніву будуть говорити, що Україна є частиною Росії і яко така повинна бути заступлена на Княжих островах.

Тут бачимо основну похибку в уладженю, яке посьвячує наглядну дійсність для пустої надії про відбудоване одним махом давної Росії, немов би то було можливо воскресити трупа.

Можна би розуміти покинене України, як би сей край побстав серед величезного російського хаосу. Але так не є. Україна має організацію, армію і правительство, і що більше, правительство демократичне, котре благає помочи аліянтів. Чому сї поклики о нашу поміч остають ся без відповіди?

Теперішне правительство України зложене з провідників давної Ради, під проводом Винниченка. Тойсамий збір людий провадив справи України в ясні дні літа 1917 року, коли безсильність Керенського приготовила упадок Росії. В тих днях київське правительство тішило ся повною прихильностию аліянтських держав, які сподівались спасти Росію.

Однак, на жаль, справи склали ся інакше. Російська армія розлетілась і уступила в неладі. Україна була зловлена між Німців і большевиків. Винниченко завізвав німецької помочи. Чи міг він зробити інакше? Чого міг він сподіватись від аліянтів? Його можна меньше винити, бо коли війска Айхгорна напали на Раду, він боров ся, але його усунено і заступлено самодержавною силою Скоропадського.

Як зьвізда Німеччини згасла, українські патріоти зачали підносити свої голови. Вони відновили боротьбу, яка скінчила ся упадком Скоропадського та привернене директорията Ради. Відносини були корисні для переєднання між Україною і аліянтами, але справу скомпромітовано боротьбою між військами українськими і аліянтськими в Одесі на останнє Різдво.

Серед яких обставин се стало ся, доси остає повите тайною. Але се є цілком ясною річю, що уживано соромних інтриг, аби сю подію перебільшити.

Українське правительство обжаловують, що воно грає большевицьку гру та що воно є противне відродженю Росії. Але правда є деинде. Українці є демократи і бажають викинути великих земельних властників. Вони підозрівають таких людий як Денікін, Колчак і Краснов, яких аліянти даром намагають ся гальванізувати для відбудованя старого ладу. Так мало Українці є приятелями большевиків, що недавно були вибили від них Харків і Катеринослав.

А тимчасом Поляки напали на західні провінції України і Українці, взяті між большевиків і Поляків, мусять кинутись в рамена Німеччини, як аліянти не поспішать їм на ратунок.

Чи маємо покинути край, замешкалий 40 міліонами душ, край, який є шпихліром Европи?

АНГЛІЯ ПРИХИЛЬНА УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

Український Канадійський Горожанський Комітет у Вінніпегу — як доносить „Український Голос" — віднїс ся був телеграфічно до Лльойда Джорджа, премієра Великої Британії, аби він зазначив своє становище у українській справі.

У відповідь на се премієр Ллойд Джорд прислав з Парижа 3. січня 1919 отсю телеграму:

„У відповідь на Вашу телеграму я бажаю впевнити Вас, що правительство Його Величества (короля Великої Британії) є за сим, аби питане України було вповні обговорене і порішене на мировій конференції. — Ллойд Джордж".

• • •

Українські часописи з Канади подають телеграму з Вінніпегу, надану 24. січня 1919, в якій говорить ся, що домініяльне правительство Канади є готове признати галицьких імігрантів українськими горожанами, коли лише аліянти признають правную злуку Галичини, Буковини й Угроруси з прочою Україною.

Ся телеграма звучить: —„Коли вістка про злуку Галичини з Україною є правдива, і коли аліянти признають сю зміну, то ненатуралізованих Українців з Галичини, які доси були австрійськими підданими, звільнить ся від підданства Австрії і признаєть ся їх горожанами України".

ОНУФРІЙ КОВАЛЬСЬКИЙ.

ХОЛМЩИНА.

(Реферат виголошений на Всеукраїнськім Народнім Зїзді в Ню Йорку, 16. січня 1919).

(Дальше).

Треба згадати, що під російським пановане релігійний гнет був далеко більший (заглядний гнет то й не згадувати). Актом віденського мира піддано Конгресове Королівство Польське під Росію в 1815 році і Холмщина там опинилась. Росія таки зараз старалась нас „навернути" на православє, котре було на услугах московської чорної сотні та автократичного царату, через що поправді могло називати ся царославєм.

Русифікаційну роботу, при помочи царославного клєру, розпочато в р. 1864, а вже в р. 1875 знесено унїятську дієцезію в Холмі, а її останного епископа, Куземського, видалено з границь російської імперії. Замкнено унїятський духовний семинар і всі василіянські монастирі та школи. Тисячі Холмщаків вислано на зимну Сибір; тисячі згинули від куль, з голоду і холоду. Сї події нам всїм звісні; я дам лиш один примір волі й привязаня до грецько-католицької віри Холмщаків. В селі Хороцщині українській газдині Цудній, котра ховалась з новонародженою дитиною перед московськими посіпаками, відібрано сю дитину й силою охрещено у православного сьвященика. Коли дитину звернено, то мати з розпуки зійшла з розуму, бо так довго дитину мочила в балії води, доки її не втопила. Бідна женщина уявляла собі, що змие „московський хрест" з дитини. Люди не брали шлюбів і не хрестили ся, бо й польських сьвящеників карано тяжко за акт церемонії для унїятів. Одначе Поляків не переслідувано, тільки нас, унїятів. Вправді позамикано також кілька польських костелів, але се тому, щоби Українці не мали жадного приміщеня; а для Поляків і те вистарчало, що остало, бож там їх було процентово мало. Всї наші церкви позамикано, а відтак або їх збурено або замінено на православний культ. Всї українські книжки понищено; навіть политвенників не вільно було мати під грозою тюрми. Проповіди голошено тільки по московськи, а й то було більше панегіриків для царя і його уряду ніж божого слова. Вільно нам було читати московські і декотрі польські книжки — і се становило одиноке жерело знаня; та мало хто їх хотів читати. Старші, навіть поміж горячі православні, з відразою відвертались від, всего, що воняло московщиною. Молодшим дано московську школу, але без великого примусу. Але на селі балакано звичайно по українськи.

Належить ще згадати, як Поляки на Холмщині поводили ся з нашим населенем. В польськім понятю чоловіком була польська шляхта, а мужик, особливо український — се єство, сотворене Полякови на службу; иншого призначеня він і не мав на сьвіті. Бувало, звичайний польський хлоп-Мазур ніяк не відозветь ся до Українця, тільки: „Ти хаме рускі".

Кождий здігнеть ся на спомин, як українським мужикам покрали землю, як панщину завели, як киями й нагайками били українській люд. Се пляма ніколи не зійде з історичної Польщі! Навіть найсьвятійші християнські родинні вузли нехтовано. Ось один примір: В селі Бокінка, на Підляшу, польський дідич відібрав мужам дві найкрасші жінки: Магдалину Масловську та Иосифу Боярчук; розуміеть ся, мужі не могли протестувати, бо боялись польських буків; а зрештою протест на ніщо не здав ся-б.

Гадаємо, що всюди на Україні був такийсамий спосіб творення „пляцувек польских" як і в нас. В нашім селі, Хорощинці, в більськім повіті, на Підляшу, с довгого часу завзялись польські пани конче панщину завести. Тамошних 90 господарів, що мали боярські привілеї і ніколи панщини не відробляли, оперлись тому всею силою, але переслідувані, виемігрували дальше на Україну. Осталось лиш 9 господарів, котрі мусїли через якийсь час панщину відробляти. На вільних обшарах грунту тих же 81 господарів, що виемігрували, Поляки заложили польський двір. Так отже вкрали українське добро польскі наїзники. Се було кількадесять літ тому взад. Так воно діялось всюди по українських селах; перше покрали поля, ліси, озера по звичайних селах, а відтак по боярських. І чиж там український нарід не мав права упімнутись о свої лани, поля, о свою кровавицю, відвічну батьківщину?

А яке було поняте польської волі, най посьвідчить сей факт: Підчас польського повстаня в р. 1863, коли много Українців з ненависти до польського режіму на Україні помагало російському урядови здавити польський рух, то Поляки видали таке розпорядженє по всіх дворах на Холмщині: „Кто венцей Русінув спташи, тен венцей вєнікув бендзє робєтнікув паньщизняних". Ще довго по тім повстаню мучено й віщано много невинних Українців, часто за те, що хтось не міг щось добре по польськи розповісти, коли його польський пан питав. От примір: За те, що 90-літний старець Ковалевський не міг сказати, де подів ся його син Григорій, котрий саме тоді їздив вже втрете до Петербурга боронити привілеїв свого села, Хорощинки, перед польськими посіпаками — то кажуть сього старця витягнули і к собаку повісили польські пани.

Хоч і польські мужики на Холмщині свого часу мусїли панщину відробляти, то все таки лекше було Полякам ніж нам, бо Поляки робили тільки один день, а Українці два дні в тижни, або більше. Через те змушувано Українців утікати дальше на схід, а натомісць спроваджувано польських хлопів і так майже в кождім селі Поляки поселились.

Як вже було зазначено, польські політики і їх наймити поширюють вісти, задаючи лож історії і сучасности, кажучи, що Холмщина се корінний польський край, що там більшість населеня польського.

Сему ми, холмські Українці, що найліпше знаємо наші міста й села на Холмщині і Підляшу — перечимо й заявляємо, що се є польська лож! Як тисячі літ тому, так і тепер там є абсолютна українська більшість. Се є територія корінно українська. Поляків там нема більше як 15%. В етнографічнім українській Холмщині, котра виходить ще дальше поза українську державну границю, визначену берестейським миром — живе цілий міліон Українців. У східних повітах, близше Буга, рідко по селах надибуєсь Поляків. З наших дослідів знаємо, що перед війною було у східній Холмщині до 300 сїл, які не мали ані одного Поляка-селянина; були десятки таких сїл, що жадного польського двору не мали, бо під пресією московського уряду — збанкротували.

(Дальше буде).

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ШАЙКА.

Недавно телеграми донесли, що большевицькі орди, вислані на Україну правительством Леніна і Троцького, здобули Харків і установили там „українське" правительство, під проводом якогось Раковського яко премієра. Знова попереднїйші телеграми донесли, що враз із большевицькими ордами, які посували ся з Московщини на Україну, йшло вже готове „українське" правительство, до якого між иншими належать: пані Бош, Пятаков і Коцюбинський. Знані є отже вже чотири імена членів большевицького правительства на Україні: Раковський, Бош, Пятаков і Коцюбинський.

Юрко Коцюбинський вже записав раз своє імя чорними буквами в кровавій історії України. Хоч є він сином великого українського патріота, покійного письменника Михайла Коцюбинського, то однак є він негідником, є він зрадником рідного народу, зрадником тих ідеалів, за які боров ся його батько; негідний є Юрко Коцюбинський звати ся сином Михайла Коцюбинського! Підчас першого большевицького наїзду на Україну, з початком 1918 року, сей Юрко Коцюбинський був провідником тих банд, які рабували українських селян, палили їх маєтки і руйнували українську землю. Український нарід все помянне блаженне імя Михайла Коцюбинського, але вічне проклятє кине на його сина Юрка, який злучив ся з Троцькими, Раковськими, Бошами, Пятаковими і їм подібними, найбільшими ворогами робучого українського люду.

Хто є сей Раковський, що з наказу Троцького проголосив себе президентом України? Хто є така Бош і хто такий є Пятаков?

Пятаков — як вже давнїйше доносили київські часописи — є Москалем. За царських часів він проживав у Києві і сповняв там службу царського доносщика. Стоячи в чорносотенних рядах враз із Василем Шульгином, який видавав тоді „Кієвлянина" — Пятаков доносив царському урядови про кождий звісний йому крок в українській русї. Він був платним агентом царського уряду. З хвилею революції він все ще держав руку з чорносотенцями, бо вірив, що з часом чорносотня візьме верх. Так коли стратив надію на сповнене ідеалів Шульгинової чорносотні, перейшов нараз в ряди тих робітників, які почали ворожо відноситись ся до Української Центральної Ради. Йому було байдуже, в яких рядах він буде находитись; ходило йому головно о те, аби він мав нагоду шкодити українській справі. До 20. падолиста 1917 року він тягнув за Керенським, а по поваленю Керенського перейшов на сторону большевиків. Так отже протягом не цілого року з чорносотенного Пятакова зробив ся большевицький Пятаков, з царського агента зробив ся агент большевицький. А лише тому, щоби шкодити українській справі.

Бош є Німкою, родженою в Херсонщині, на Україні. Хоч належить до большевиків, то не ліпшою вона є від Німця Гербеля, який був премієром під Скоропадським і хотів прилучити Україну назад до Московщини.

А большевицький президент України, Раковський, се ніхто иний, лише по крови брат Броншгайна-Троцького. Лондонські газети доносять, що властиве імя того Раковського, який проголосив себе президентом України, є Собельсон...

От, і зібрала ся спілка: Собельсон, Бош, Пятаков, Коцюбинський; Єврей, Німка, Москаль і ренегат!

І ся зволоч, підпомагана Броншгайнами, хоче правити Україною, хоче диктувати українському народови... (В)

ДЕЛЄҐАТИ
ПЕРШОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ЗЇЗДУ
ЩО ВІДБУВ СЯ В НЮ ЙОРКУ, В ДНЯ 16. І 17. СІЧНЯ 1919.

ПЕНСИЛЬВАНІЯ.

Карнеґі: Йосиф Ялечко, о. О. Престай, Лука Лукач, Стефан Маркус, Вас. Боднар.

Ню Кенсінґтон: Йосафат Карпець, Петро Зелінський, Василь Волошин.

Джанстави: о. І. Шуховський, Петро Сціленний, Дмитро Кравець, Гнат Слободян, Андрій Годчак, Іван Березовський, Йосиф Біланич.

Вілксбери: Петро Герман, Гр. Руснико, Л. Лазор, М. Кухта, Іван Малишак, Павло Корнова, Мартин Муавка, Теодор Муавка, Стефан Безрукий.

Філядельфія: Григорій Таґала, Йосиф Товарин, Іван Тихмар, Микола Боднар, Дмитро Штогрин, Андрій Шостак, Іван Сорока, Антін Пашук, Г. Черниховський, Іван Пеленський, Петро Кирилюк, Евген Якубович, Антін Цурковський, Роман Слободян, М. Петрівський, Михайло Климко, Григ. Гонта, А. Ґела, Теодор Грицей, Іван Гундяк, Іван Витязь, Василь Настасюк, Петро Антонович, Іван Боросевич, Іван Буричка, Микита Бурий, Олекса Будай.

Мініз Ракс: Семен Костецький, Петро Шпак, Іван Бунґа, Петро Кузьма, Андрій Голота, Максим Хаврюк.

Нортгемптон: Кость Бойко, Гриць Шкільняк, Павло Ткач, Лев Пюрко, Гриць Гуцайлюк, Григорій Михаліцький, Максим Любянецький, Теодор Заячківський, о. Михайло Кузів, Стефан Кудрик, Теодор Кирик.

Скрентон: Др. Н. М. Тацій, о. Д. Хомяк, Василь Гришко, Іван Ґавлій, Іван Васильків.

Сентралія: А. Хращевський, Михайло Липтак, Семен Ковалишин, Петро Височанський, о. Йосиф Бернацький.

Форд Сіти: Йосиф Теплий, Дмитро Буряк.

Савт Бетлегем: Дмитро Підгайний, Йосиф Дечун, Олекса Вавришко, Олекса Запаржоний.

Істон: Микола Підгайний, Петро Сокальчук, Филимон Сабатий.

Мт. Кармел: о. Йосиф Дженджера, Іван Голда.

Франкфорд: Михайло Стоколоса, Онуфрій Дулеґа, о. Вол. Петрівський, Микола Демків, Іван Дулеґа, Микола Будзяк.

Гейзелтон: Онуфрій Шараварко, Онуфрій Костюк.

Честер: Теодор Левчишин, В. Пужаківський, Гр. Тимчій, Мих. Дмитриків, о. Вол. Держирука, Іван Костяк.

Бервік: Н. Михайлишин, Николай Піціль, Іван Роль.

Ембрідж: Андрій Стефанович, Теодор Шумила.

Барнесборо: Василь Махник, Софрон Пищ, о. Нестор Дмитрів.

Алентавн: Тимко Ференц, Захарій Гуцалюк, Параня Слота, Василь Урбанський, о. Антін Лотович, Павло Турчин, Іван Собчак, Андрій Сіржант, Дмитро Микієвич.

Пітсбурґ: о. Е. Сидоряк, Фльор. Кульчицький, Іван Ганяк.

Іклей: Онуфрій Костюк.

Палмертон: Вол. Романків, о. Вол. Корптовський, Петро Гаврилюк, Андрій Лазар, Василь Саган.

Ормрод: Вол. Призванський, Павло Коченаш, Теодор Кавній, Іван Горбовий, Андрій Коченаш, Андрій Тхір.

Сайр: Ілія Обух, Филип Грушецький.

МекАду: Павло Рифун, Дм. Капітула.

Реймі: Петро Цапар, Андрій Шумний, Василь Цап, Василь Заворський.

Шамокін: Іван Новак, Олексій Шаршонь, Ольга Вишньовська.

Вудлавн: Юліян Созонський.

Олифант: Катерина Винник, М. Свала, Семен Пелех, Анна Лабовська, Т. Лабовський, о. Михайло Олексів, Анна Цуцура, Марія Олексів.

Тейлор: Іван Хороший, Теодор Сенчук.

Ботлер: Яків Драґан.

Ґінтер: Іван Бунґа.

Найставн, Філядельфія: Никола Росолович, Стефан Яловий.

Монесен: о. Михайло Паздрій, Теодор Янковський.

Гарвуд: Онуфрій Шараварко.

Ром: Іван Палій, Іван Хомяк.

Котсвіл: Онуфрій Собчак, Ів. Марусин.

Редінґ: Тимко Мельник.

Мінізпорт: Василь Баран, Василь Кочкодан.

Н. С. Пітсбурґ: Володимир Стадник.

Едвардсвіл: Лесько Лазар.

Авока: Іван Пашкевич.

Мт. Юніон: Никола Роль.

Нескегонінґ: Іван Скакандій, Іван Мурман, Іван Стронковський.

Літсдейл: Григорій Ваца.

Пенн Аллен: Олекса Крупський.

НЮ ЙОРК.

Ню Йорк (місто): Йосиф Старик, о. М. Підгорецький, Іван Добрянський, Михаліна Мельник, Михань Місьович, Л. Мулярчук, Павло Коваль, Гнат Медвідь, Юлія Корецька, Семен Куций, Іван Лазорчик, Іван Матофій, Петро Яремі, І. Юренич, О. Савіцький, Стефан Баюс, А. Бучак, А. Багрій, Михайло Баран, о. Роман Волинець, Іван Федун, Яким Олиців, Вас. Жуковський, Андрій Глуханич, Іван Гаврилко, Касіян Добрянський, Ілько Ґреля, Семен Паламар, Максим Савіцький, Евфрозина Шипота, Юліян Павчак, Г. Палеґа, Григорій Шумський, Василь Вінтоняк, Олекса Гиса, Володимир Б. Лотоцький, Дмитро Шагай, Йосиф Мулярчук, Михайло Марків, Іван Костецький, Юлія Головчак, Юрій Андрейко, Василь Лазута, Евгеній Душник, Дмитро Баляс, Осип Васильців, Яким Кирич, Михайло Соловський, Василь Витвицький, П. Романович, Дмитро Шумелда, Данило Павлик, Кость Толопко, Дмитро Олексів, Іван Білик, Мих. Туранський, Тимко Мілещук, Олекса Плескун, Василь Салик, Стефан Дреботюк, Василь Вінтоняк, Конст. Ядловський, Дмитро Опришко, Петро Вільховий, Др. К. Білик, Іван Хома, Мирон Гундич, Микола Дячишин.

Бруклин: Михайло Баглай, Дмитро Тихий, Мирон Корицький, Іван Флинта, Володимир Яськевич, Яким Кутний, Стефан Ягелло, Михайло Заверуха, о. Волод. Лотович, Роман Кузьма, Петро Кузьма.

Йонкерс: Стефан Радко, Вол. Крамарчук, Юрій Пирч, Іван Сияк, Іван Хома, Теод. Пилипишин, Василь Хома, Михайло Кабияк, о. Ол. Павляк, Дмитро Мадараш, Никола Пиньович, Марія Скробала, Тетяна Рак, Марія Мадараш, Никола Навроцький, Андрій Скробала, Теодозія Квап, Марія Коріць, Кость Чолій, Марія Квап, Пелагія Конкевич.

Вотервліт: Тимот. Криницький, о. Мих. Продан, Олекса Рудейчук, Никола Базар, Ілія Павуляк, Юстина Атаманюк, Василь Мадараш.

Рочестер: Михайло Стрілець, о. Вол. Сполітакевич, Михайло Рудий, Василь Андрусів, Василь Закальніцький, Никола Гарасимчук.

Сиракюз: Яків Гайдук, Іван Татарин, о. Ол. Ротко, Ст. Соколовський.

Бофало: о. Іван Ортинський, Дмитро Жук, Іван Соколовський.

Трой: Анастазія Королишин, Іван Назаревич, Павло Бойко, Іван Базар.

Елмайра Гайтс: Павло Білозор, Дамян Чучман, о. Н. Сереза, Гаврило Скалько.

Когус: Гаврил Слободян, Теодор Малігловка.

Джемейка: Іван Парпляк, Яків Притика, Михайло Петришин.

Стейплетон: Олексій Малович, Григорій Демкович, Василь Ґеба.

Обори: Василь Савицький, о. Д. Кульматицький, Василь Борачок.

Літл Фолс: Теодор Михальчук, Ілько Коніґкевич, Ілько Вітенюк.

Гонтіґтон: Михайло Зачковський, Іван Павій.

Олбани: Микола Ляхович, Дмитро Петрицький.

Вудгейвен: Тимко Кузенко, Мартин Дучиміпський.

Порт Джервіс: Петро Курпляк.

Геркімер: Стефан Гусар, о. Василь Маньовський.

Ютіка: Василь Лисогір, Никола Дуда.

Оліен: Гаврил Підскальний.

Норт Тонаванда: Антін Федорович.

Гестінґс он Гудсон: Ілія Головчак.

Ню Рошел: Онуфрій Ковальський.

Асторія: Михайло Козак.

Амстердам: Петро Серпюк.

Ром: Михайло Павелко.

Спрінґ Валей: Андрій Кашинський.

ОГАЙО.

Йонґставн: Олекса Буньовський, Михайло Зощак, Ілько Сумний, Панько Зварич, о. Василь Стецюк, Іван Переговський, Панько Зварич.

Клівленд: Андрій Білинський, о. Филимон Тарновський, Йосиф Сенчина, Юрій Гірняк, Антін Бревка, Іван Войціцький, Василь Волинський.

Акрон: Олекса Цепко.

Росфорд: Мих. Копистинський.

НЮ ДЖЕРЗИ.

Джерзи Сіти: Ілько Соколенко, Гр. Шустакевич, Маріян Масляк, Анна Лайн, Василь Груховський, Параскевія Баковська, Михайло Беля, Антін Онисик, Семен Ядловський, Ігнатій Гаврилюк, Михайло Звепко, Евстахій Сойка, Вол. Мартинець, Андр. Кругляк, Теод. Юськів, Андр. Журавецький, Теодор Чопек, Микола Д. Величко, Василь Гіль, Василь Матвіяс, Вікторія Павчак, Андрій Савка, Емілія Чомко, Павло Гаврилів, Йосиф Садницький, Никола Пігура, Василь Дмитрук, Степан Костів, Іван Підгорецький, Осип Стеткевич, Осип Логин, Іван Карничорт, Лев Кушнір, Марія Ривакович, Іван Жарський, о. Александер Улицький, Катерина Баковська, Стефан Милянович, Константин Кирчів, Дмитро Андрейко, Стефан Пашків, Алексій Будник.

Нюарк: Стефан Вульчин, Іван Фурда, Гнат Брик, Павло Романишин, Л. Лапчак, Василь Кузьма, Лука Хома, Яків Чопнюк, Стефан Боднарук, Теод. Каськів, Мирон Беднарчук, о. П. Понятишин, Василь Седляр, Іван Подоляк, Софія Полегойка, Василь Пасічник, Мих. Пасічник, Никола Ткачук, Іван Настюк, Петро Назарук, Мих. Дуфлин, Андр. Діділівський, Стефан Дереза, Василь Ґой, Никола Заболотний, о. Іван Захарко, Анна Бакун, Гр. Біленький, Гр. Дідоха, Анна Ґульдевич.

Пасейк: Антін Рушкевич, Василь Сметана, Алекс. Пеляк, о. В. Мерецків, Іван Долинський, Пилип Ґулька, Іван Барча, Адам Ящишак, Іван Шафран, Андр. Полиняк, Гавр. Данчак, Іван Ходорович, М. Пискор, Марія Ліщина, Іван Палажій, Стефан Маїк, Анна Ковалів, Дмитро Лещишин, Дмитро Смеркло, Михайло Припхан, Пелагія Рибенська, Петро Дмитоик.

Елізабет: Андрій Федірко, Семен Пришляк, Онисько Пасічник, Михайло Сидор, Ілько Пасічник, Софрон Колодій, Корн. Горінь, Василь Жук, о. Ст. Ващишин, Григор. Бучко, Теодор Барна, Адам Лесняк, Василь Левчик, Юстина Тросїчак, Юрій Головчин, Никола Чаплик, Теодор Голубець, Антін Нагрибецький, Юрій Шевчук, Петро Смолинець, Мих. Грипішак, Магдалина Патриляк.

Елізабетпорт: Ал. Федірко, Іван Лисий, Іван Воляр, Анна Могила, Ілія Пілат, Петро Королишин, Стефан Могила.

Перт Амбой: о. П. Чаплинський, Андрій Бажан, Стефан Грабар, Юрій Левків, Мих. Чумер, Никола Ворона, Теодор Гавриш.

Картерет: Мих. Проскура, Мих. Іванцьо, Йос. Вадяк, Іван Плевак, Теод. Онуфрик.

Бейон: Стефан Бойко, Андрій Берич, о. Евген Бартош, Антін Когут, Петро Кудрик.

Мілвіл: Йосиф Гуляк, Гр. Пипюк.

Трентон: Матвій Скоропад, Василь Юзва, Павло Стадник.

Кемден: Онуфрій Лазор.

Патерсон: Прокіп Сас.

Хром: Мих. Антошко.

КОННЕТІКУТ.

Ансонія: о. Фил. Кисїльовський, Мат. Студент, Ефр. Кляпунь, Ілько Глива, Гр. Журав, Дмитро Сидоряк, О. Мерешак, А. Астряб.

Стемфорд: Іван Каштанюк, Мих. Теребуш, Василь Карий, Петро Хома, Іван Кресин, Ілія Кошлещук.

Гартфорд: о. Роман Залітач, Никола Хорнат, Стефан Рудак, Михайло Кашуба, Волод. Мовчук, Дмитро Даїсь.

Ню Гейвен: Іван Підлісний, Петро Понятишин, Данило Грек, Методій Мурин, Стефан Костів.

Ню Брітейн: В. Прухницький, В. Шкляник, Іван Швець, Йос. Мельник, Микита Сявяк, Лаврентій Угрин.

Террвіл: Ал. Криніцький, Дан. Ґиба.

Сеймур: Іван Ласковський, Ів. Зелік.

Дерби: Анна Томцьо, Василь Калина.

ІЛІНОЙС.

Шікаґо: Петро Щербатий, Олекса Тимуш, о. Никола Струтинський, Ярослав Скронський, Емілія Скородинська, Никола Моранець, Василь Ковальський, Іван Гайович, Гр. Кривовяз, Василь Ковалик, Мих. Фтомин.

Іст Ст. Луіс: Михайло Петрівський.

МІШІҐЕН.

Дітройт: Петро Пошивак, Андрій Блащук, о. Мирон Стернюк, Максим Гарматюк, Яків Бойко.

МАССАЧУСЕТС.

Бостон: о. Вол. Довгович, Стефан Чопик, Ілія Чопик, Волод. Попович, Панько Музичка, Дмитро Кузь, Петро Боднар.

Пітсфілд: Гр. Колодрубський, Никола Косован, Никола Бандура.

Салем: Антін Савіцький.

Фол Рівер: Ілія Ляниця.

ДЕЛЕВАР.

Вілмінґтон: Йосиф Скочиліц, Теодор Яворський, Корнило Стрільбицький, Михайло Біян, Тимот. Колодій, Татіяна Криса.

МІЗУРІ:

Ст. Луіс: Стефан Макара.

Деслодж: Василь Бартош.

МІННЕСОТА.

Мінеаполіс: Петро Андрущак, Никола Грубрин, о. М. Данилович, Гр. Пастушенко.

РОД АЙЛЕНД.

Провіденс: Іван Витязь.

Вунсокет: Кароль Питель, Дмитро Геміник.

МЕРИЛЕНД.

Куртіс Бей: Йосиф Дурдела, Андрій Курчинський, Демко Любунець.

НЮ ҐЕМПШІР.

Манчестер: Олекса Марчак.

АЙОВА.

Олвейн: Никола Гуцул.

ВЕСТ ВІРДЖІНІЯ.

Вілінґ: Михайло Гуречко.

ГОСТІ:

Ню Йорк, Н. Й.: Пані Павчак, Петро Задорецький, Дмитро Павлик, Андр. Кернан, Адам Січ Правовольний, Семен Бриґадир.

Амстердам, Н. Й.: Мих. Квас.

Ню Гейвен, Конн.: Мих. Пересада.

Філядельфія, Па.: Василь Мочернюк.

Алентавн, Па.: Степан Шішка.

Ормрод, Па.: Василь Романів, Антін Кімак.

Вунсокет, Р. Ай.: М. Бардачевський, Д. Суляца, о. Василь Шурла.

ВІДОЗВИ.

До Українців з села Помоняти.

Дня 2. лютого б. р. відбув ся в Елізабетпорт, Н. Дж., мітінґ Українців з села Помоняти, пов. Рогатин, Галичина, в цїли зложеня жертв для потерпівших мешканців названого села. Присутні і передше повідомлені зложили доси $227.09.

Хто з помонятських громадян, які проживають в Америці, хоче причинити ся якогось лептою до злагодженя нужди в своїм ріднім селї, нехай принесе або листовно надішле свою жертву на адресу: Василь Курпіта, 142 Front St., Elizabethport, N. J.

ЗА КОМІТЕТ:
Василь Курпіта, Антін Бацала, Данило Марушій.

До Українців з села Бортне, повіт Горлиці, Галичина.

Дорогі Братя і Сестри! Ми низше підписані звертаємось до Вас всїх тут в Америцї з просьбою в імени наших братів і сестер в старім краю. Ми в Ансонії, Конн., забрали ся до збираня гроший на фонд свого рідного села і маємо вже досить гарну суму до сього часу. Тепер просимо Вас, любі Братя і Сестри, будьте так добрі і жертвуйте дещо на ратунок свого рідного села, в котрім Ви родились і виховались. А наше село потребує неабиякої помочи! Проклятї Москалї і швабн забрали мешканцям Бортного всю худобу і нїчого їм за те не заплатили — хиба нагайкою по голові. Отож ми тут постараймо ся о поміч для своїх братів, бо нас тут є більше нїж в ріднім селї. Ласкаві жертви від себе і від своїх знакомих просимо засилати на адресу: Matthew Student, 8 May St., Ansonia, Conn.

Братя і Сестри! Вже третий раз просимо Вас о поміч для своїх рідних братів і сестер. Майте Бога в серцн і дайте жертву для тих, котрі там десь гірко бідують в ріднім краю, о голодї і холодї, бо Ви добре знаєте, що їх хати кулями подїравлені, зверха вода лиєть ся, з боку мороз добираєть ся, а в хатї бідна жінка з дїтьми плаче, бо нема нізвідки поратунку. Поможім тїй бідній жінцї і тим дїточкам нещасним!

ЗА КОМІТЕТ:
Григорій Журав, предс.,
Матій Студент, секр.,
Андрій Нецьо, кас.

До Українців з села Брониця, повіт Дрогобич, Галичина.

Дорогі Братя і Сестри! Сидимо тут в Америцї із заложеними руками і ніхто з нас не подумає за своє рідне село, про своїх братів і сестер, про свою рідню, про сироти та калїки, котрі в голодї і в холодї очікують Божого змилування. Дорогі Родимцї! Кождий з нас тут заробив пару центів і пішле або сам повезе для своєї родини на поратунок. А хто-ж поратує тих, котрі ще на початку війни круглими сиротами остали? Хто дасть поміч тим, котрих батьки десь на чужій земли свої голови зложили, а мами з голоду померли? Та бо тепер тим нещасним нова біда. Проклята польська шляхта витягає свою скровавлену лапу по нашу зруйновану вітчину. Отож наші братя мусять іти бити ся за своє і за наше добро, за свободу свого рідного краю. Вони там своє житє дають в жертву своїй вітчинї, а ми мали би жалувати пару центів? А що-ж, Братя, ми їм привеземо, тим сиротам і калїкам, як вернемо до свого рідного села? Чи приїдемо до них голіруч? А що вони нам скажуть? Чи ми будемо дивити ся на їх муку, що вони за визволене нас з ярма калїками зістали? Отож, дорогі Родимцї з села Брониця! Ми маємо перед собою велику задачу. Ми мусимо зробити те, що другі люди роблять — мусимо стати до дїла як один, зійти ся і вибрати зпоміж себе комітет в кождій місцевости, де люди з нашого села жиють, а той комітет має заняти ся збіркою жертв на ратунок рідного села. Ми мусимо з чимось поставити ся перед своїми братами, калїками і сиротами, котрі лишають ся на опіку цїлїй громадї в селї. А тут в Америцї є кількасот людий з села Брониції і тї люди можуть зложити гарний фонд на поміч всім нашим сиротам та калїкам. Ми тут робимо, заробляємо і ще заробимо, а вони де зароблять?... Отже, Братя і Сестри, до роботи! Завязуймо всюди, де жиють наші односельчани, місцеві комітети, а відтак порозуміємось і виберемо один загальний комітет, до котрого треба буде всі призбирані жертви заслати.

Коли якийсь місцевий комітет збере якісь жертви, нехай зараз віднесе гроші до безпечного банку, щоби не було ніякого нарікання і щоби жертводавцї були спокійні. По вибраню центрального комітету всї призбирані гроші віднїшлеть ся на його адресу і він буде тими грішми до якогось часу опікувати ся. Коли котрийсь з моїх краянів має якусь иншу гадку в тїй справі, нехай менї її скаже, але не забуваймо, що нам ніхто не поможе, як собі самі не поможемо!

Григорій Іваськів (син Стефана),
Box 105, Saint Francois, Mo.

До Українців і Українок з Мостів Великих і околиці, повіт Жовква, Галичина.

Дорогі Родимцї! Ми тямимо се добре, де ми родились, де учились і де сходились на ріжні наради, як поліпшити свою долю. В старім краю ми покинули свою рідню, свої господарства, свою спільну хату-читальню. Богато з нас, а може і всї, думаємо вернути ся назад в наші рідні околицї. Чи застанемо ми там усе так, як лишили? О нї! Анї сих людий, анї домів, анї читальнї! А може і не застанемо сеї церкви, котру ми лишили. Люди померли і не мож уже вернути їх до житя. Доми побудуємо, кождий для себе, але читальнї, котру вороги спалили, один не побудує. До сего треба сили нас усїх. Се наша спільна хата! До будови треба гроша і ще раз гроша, бо як будувати, то вже щось добре, щоби було де помістити ся. Чи думаємо побудувати Укр. Народний Дім тоді, як повернем до краю? Нї! о нї! Бо тодї буде тяжко, але тепер — то нї! Коли нас 1000 Українців, походячих з Мостів Великих і околиці, дамо тепер по 1, 2, 5, 10 долярів і більше, то се буде зовсїм легко, але даваймо! Даваймо, як хто може! Дорогі Родимцї! Початок до сего вже є, бо на поклик комітету, зложеного з кількох людий, відбули ся дня 28. грудня м. р. збори, на котрих було около 50 людий, походячих з Мостів Великих і околиці. На сих зборах основано товариство, котрого цїль і назва однаково звучить: „Товариство ім. Будова Укр. Нар. Дому в Мостах Великих". Членом того товариства може бути кождий, хто зложить якийсь даток на будову сего Дому. На перших зборах вписало ся 32 людий, котрі зложили $175.00. Се красний початок. Давали, як хто міг, навіть по $15.00. Отож до дїла, дорогі Родимцї! Вступайте в члени нашого товариства, а як де є більше наших краянів, то основуйте віддїл нашого товариства. Всякі жертви можете слати до нас, на адресу касієра (добре знаного всїм): John Czornij, 9019 Holton Ave., Cleveland, O., або зложити в такі руки, котрі сї гроші віддалиб, де належить. Отже до дїла! Складаймо жертви на сю цїль, даваймо, скільки хто зможе, і при всяких нагодах. Най межи нами не буде анї одного такого, котрого імя не булоб в книзї, яку будуть читати наші дїти, внуки, а може і правнуки! Даваймо всї, без ріжниції, чи ми родом з Мостів Великих, чи з околиції, бо сама назва каже, що се буде наша спільна хата. Ми є певні, що наша відозва не пійде намарно, а відозветь ся у Ваших серцях. — Зістаємо з поважанем,

УРЯД ТОВ. БУДОВА НАРОДНОГО ДОМУ В МОСТАХ ВЕЛИКИХ:
Д. Крук (син М.), предс.; **Іван Чорній** (с. Гр.), касієр; **Іван Сподар** (с. М.), секр. рек.; **Гр. Кравчишин** із Борових, секр фін.; **Іван Синюта, Гр. Русин, Стефан Чорній і Петро Білаш із Бор.,** тростїси.

По дальші інформації просимо звертатись на адресу: D. Kruk, або J. Spodar, Str. Dep. Standard Tool Co., 6900 Central Ave., Cleveland, Ohio.

До Українців з села Настасів, пов. Тернопіль, Галичина.

Дорогі Родимцї! В нашім ріднім селї тепер велика біда. Чого не знищили Москалї і Австріяки, те хочуть тепер загарбати Поляки. Наші старокраєві братя мусять відбивати ся від ворога, а з тої причини буде у нас ще більше нещасних вдовиць, сиріт, калїк і бідолахів. Хто тим бідним людям поможе? Поможемо їм ми, Українцї з Настасова, проживаючі тепер в Америцї. Братя і Сестри! Закладайте між собою місцеві комітети, а відтак виберіть один спільний комітет і збирайте всюди жертви на ратунок рідного села. Де не можна буде утворити комітету (бо може буде замало людий), то поодинокі люди в тїй місцевости нехай зашлють свою жертву на адресу котрогось місцевого, або головного комітету. Лиш не отягайте ся, Земляки, бо время люте!

Матвій Куріца, Іван Малиса (Стахів), Григорій Смоляк,
6 Wright St., Auburn, N. Y.

До Українців з села Путятинець, пов. Рогатин, Галичина.

В Парижи, столици Франції, засїдають якраз в ту пору делегати всяких держав і радять, яким би то способом покласти на будуче конець всяким жорстоким війнам, тим братовбийчим мордованям. І здавалоб ся, що вже минув час тої страшної, звиш чотири роки триваючої різнї; здавалоб ся, що вже зійшла зоря щастя і волї всїм поневоленим народам. Та якраз в хвилю, коли одні радять над привернєнем мира, там в нашій рідній Галичинї, в тїй новопроголошеній „Републицї Західної України", ведеть ся страшна боротьба між Ляхами і нашими рідними братами, що послїдню каплю крови своєї проливають в оборонї своєї рідної землиції. Між тими борцями найдете і своїх рідних братів, батьків та синів з села Путятинець. І вони певно не остались позаду. Хоч страшна біда зазирає в їх хату, хоч мами, жінки, дїти та сиволосі старцї мруть може з голоду і холоду, то тї, в кого ще дужа рука, в кого щире українське серце, в кого не завмерла ще любов до рідної неньки України, й кожду пядь рідної землиції скроплюють своєю горячою кровцею, проганяючи всяких заволоків — Ляхів і недоляшків з української землиції. І не одна вдова остане з осиротїлими дїточками. Не одна мати буде оплакувати свого сина одинака. Не один старенький батько утирати буде гірку сльозу по утратї свого сина, по утратї того, що мав на його старі лїта подати йому помічну руку. Братя і Сестри! Ми лиш в тисячній части можемо собі представити те горе і нужду, в яких живуть наші рідні. Щоби мати ясний і вірний образ того всего, що дїєть ся там з нашими рідними, треба бути самому там; треба би приглянутись на се власними очима. Не можемо ми помочи їм, стоячи рамя в рамя на поли битви, то поможім в иньший спосіб. Нас не мало тут в Рочестер, Н. Й., з Путятинець. Чотириста душ — се велике число! Громада по нитцї, бідному сорочка. Складаймо, кілько хто може. Зберім як найбільше на поміч тим, котрих ми лишили там в нашім ріднім селї, Путятинцях. Дотепер ми зібрали триста пятьдесять долярів (зложені в банку). Збираймо при всяких нагодах! А найважнійше — не робім роздорів між собою. Закиньмо особисті справи та свари, злучім ся всї разом, бо хвиля дуже важна. Най ніхто з нас не верне до старого краю з пятном зрадника рідного села і своєї України. Проч із зрадниками! Для них найлучше, коли не будуть признавати ся, що вони Українцї. Хто має які гроші зібрані на село Путятинцї, най передасть їх на мої руки, яко касієра комітету, а гроші зложить ся сейчас до банку. Тому до роботи! Не даймо завстидати ся другим нашим братям, що занимають ся подібними збірками! Наша рідня жде від нас помочи!

Взиваєть ся рівнож тих панів, що мають у себе гроші ($100), зібрані свого часу на закупно дзвона для путятинської церкви, щоби сю квоту зложили на руки комітету.

Іван Кісїль, касієр,
1 Bessie Pl., Rochester, N. Y.

ДЕНЬ УРОДИН ЛІНКОЛЬНА

Цїлий край сьвяткує день 12. лютого в честь Абрагама Лїнкольна, котрий був одним з найбільших президентів які коли були в Злучених Державах.

Історія говорить нам, що він був звичайним фармером. Він жив в простій хатї і був бідним чоловіком. Але він був дуже сильний фізично і мав знамениту память і умові спосібности.

Майже кождий, що живе на фармі, на сьвіжім воздусї, є незвичайно здоров, має сильну память, має сильний нервовий систем і повний житя.

Більшість з нас однак, живе в містах, працює в шапах і фабриках, не має досить сьвітла і сьвіжого воздуха і перепрацьовуєсь.

Сей стан звичайно лишає наслїдки анемії, безсонности, ослабленя енерґії і нервовости. Се лучаєть ся як у мущин так і женщин. У всїх подібних случаях кождий обовязаний сейчас скріпити систему свого орґанізму, відсьвіжити свою кров, і відновити здоровлє. Тисячі людий вже знає з власного досьвіду, що нема нїчого ліпшого, як

PARTOGLORY

яке то средство є чудовою науковою комбінацією таких складників які є необхідні для відбудованя орґанізму. Партоґльорі збогатить Вашу кров і вона стане червона; додасть Вам нової відваги, сили, відсьвіжить Ваш нервовий систем і цїле тїло.

Одна фляшка Партоґльорі коштує одного доляра; шість фляшок лише $5.00 Пишіть прямо до! (G. 52)

APTEKA PARTOSA,
160 — 2nd Avenue, Dep. 29,
New York, N. Y.

ДОПИСИ.

SHAMOKIN, PA.

Загальні збори, вибір У. Н. Комітету і народне віче.

В недїлю, 29. грудня м. р., відбули ся у нас народні збори, на яких вибрано місцевий Український Народний Комітет. До сього комітету увійшли: о. Константин Курило, голова; п. Алексій Шаршонь, секретар; п. Іван Новак, касієр, а крім того заступники всїх братств і парохії.

В слїдуючу недїлю на відбувших ся доповняючих зборах, у яких брали участь всї товариства і парохія, вибрано чотирох делегатів на Всеукраїнський Зїзд і придїлено їм усї голоси від товариств і парохії. Імена делегатів: о. Константин Курило, п. А. Шаршонь, п. Іван Новак і панна Ольга Вишньовська.

В недїлю, 2. лютого с. р., відбуло ся заповіджене передтим віче. В першій части було справоздане делегатів із нюйорського зїзду, а в другій части відбула ся збірка народного податку, яка вже нині доходить до суми 1.000 долярів.

Згадане віче отворив о. Константин Курило, покликуючи на предсїдателя п. Алексія Шаршоня, а на секретарів п. Марка Сметану і Ольгу Вишньовську.

Перше слово забрав о. Курило. Подавши присутним до відома резолюції, які ухвалено на Всеукраїнськім Зїздї та зазначивши велику вагу теперішної хвилї, бесїдник візвав усїх зібраних до складаня жертв для нашого народу.

По сїм здавала звіт делегатка панна Ольга Вишньовська. Її звіт викликав серед зібраних незвичайне одушевлене, тим більше, що її реферат був незвичайно сумлїнно оброблений. Вона обяснила становище нашого жіноцтва в нинїшній хвили, участь жінок на нюйорськім зїздї і дорогу до дальшої працї українського жіноцтва. Бесїдницю нагороджено гучними оплесками.

Відтак промовляв п. Іван Новак. Мусимо зазначити, що п. Новак є Українцем з угорської сторони. Він своїм патріотизмом тут між нами заслужив собі не тільки на любов, але і на дїйсне поважане. Він рука в руку йде з нами і всюди підчеркує, що Русь-Україна повинна бути одна і недїлима. На сю тему він говорив також на вічу.

Пан Марко Сметана горячими словами загрів присутних до як найскорійшої складки на той народний податок, а свою промову закінчив словами: „Хто скоро дає, той два рази дає".

Чільним речником був предсїдатель тих зборів, п. Алексій Шаршонь. Наші громадяни чули нераз і не два при ріжних оказіях його горячі слова, але кульмінаційною точкою була його бесїда на початку тих зборів, де він дїйсно, яко випробуваний народний робітник, ясно й отверто представляє становище нашого народу, його змаганя і напрямки. Опредїляючи наші обовязки супроти рідного народу, він вказує на переломову хвилю, на яку ми в тяжкій неволи ждали майже 600 лїт, і приходить до висновку, що нарід, який знайшов стільки питомої сили, коли власноручно розірвав свої пута, се нарід призначений Богом до відограня великої ролї.

Ми вдячні п. Шаршоньови за його слова.

Не можу пропустити одного моменту на галї. Бачимо похилену а кріпку ще стать нашого патріота і патріярха, пана Івана Ґлову. Там, де треба чину і працї, там він завше перший, із серцем лагідним як у дитини, аґітує, просить, говорить і напоминає до народного обовязку. Говорить коротко, але сердечно і щиро. „Коли ми самі не дамо, — каже п. Ґлова — то нам ніхто чужий не дасть".

За свою 30 кілька-лїтну працю тут він заслужив собі на те, щоби його поставити за примір до наслїдування.

Ще кілька бесїдників забирали слово, а відтак нарід приступив до складаня своїх датків.

На галї видно розрадувані лиця і сильну надїю на лїпшу будучність для рідної землї. Се був справдї народний празник, празник великий, день відродженя, день воскресеня України!

Віче закінчено відспіванем нашого гимну „Ще не вмерла Україна". Нарід вийшов з галї дуже вдоволений.

Гість.

СПРАВЛЕНЄ ПОХИБКИ.

В попереднім числї „Свободи" в останїм реченю реферату „Холмщина" (сторона 2-га, 4-тий рядок від кінця) зайшла друкарська похибка, яку ось тут справляємо. Замісць „змінив би ся був" має бути: „змінив би ся був український націоналізм".

До пп. Делеґатів Всенародного Зїзду в Ню Йорку.

Подаю до відома, що маю викінчені фотоґрафії, які я знимав з Н. Зїзду в Ню Йорку. Фотоґрафії є дуже добрі, яких ще не мали Українцї в Америцї. На обох образах знаходить ся поверх 700 осіб. На одній знаходить ся поверх 350 осіб. Кожда особа велика і виразна. Хто би хотів мати всїх делеґатів, мусить замовити дві фотоґрафії. Хто би жадав одну, мусить написати, в котрій ґрупі він знаходить ся: в першій чи в другій. Цїна і великість фотоґрафії: Одна 3 фути довга, а 8 інчів широка, коштує $1.25. Дві 6 футів довгі, а 16 інчів широка, коштує $2.00. Належитість прошу посилати враз зі замовленями. Гроші посилати чеком або моні ордером на понизшу адресу: Jacob Chorniuk, Studio, 162 Springfield Ave., Newark, N. J. 16-17-18

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, 15. лютого, о годині 7.30 вечером. Просить ся всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодженя. Котрі члени не заплатять своїх довгів, будуть суспендовані. — В. Худик, пр.; Г. Брензей, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Мир. Січинського, від. 146, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуть ся в неділю, 16. лютого, о годині 3.30 пополудни, в Укр. Нар. Домі. Обовязком кождого члена і члениці явити ся на зборах на означений час. Дальше подаєть ся до відома членам, котрі не були присутні на минувших зборах, що зістали вибрані слідуючі нові урядники: Д. Доскоч, пр.; В. Ґах, секр. фін.; Д. Базилевич, секр. рек.; Т. Західний, кас.; Ф. Чагарин і М. Кривий, контрольори; Й. Пригарський, Т. Солодкий і І. Федоренко, доглядачі хорих. — В. Ґах, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома всім членам тов. „Єдність", від. 163, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, 15. лютого, точно о годині 7.30 вечер, в гали п. Ало, при четвертій і Паплер улици. На сей мітінґ мають явити ся всі члени, бо є дуже важні справи до полагодженя. Кождий член, котрий належить до У. Н. Союза, отримає прекрасний календар на рік 1919. Будеть ся приймати нових членів до товариства за 50 цнт. вступного, а до У. Н. Союза після статута. Просить ся кождого члена, щоби придбав хоть одного нового члена до товариства і до У. Н. Союза. — І. Хмелик, предс.; Т. Сорока, кас.; Н. Волос, писар.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. „Вільна Україна", від. 152, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуть ся в середу, 12. лютого, точно о годині 8-мій вечером, в гали церковній при Корт ул. Просить ся всіх членів, аби явили ся на сих зборах, бо є важні справи до полагодженя. — Я. Чорнюк, предс.; В. Сидорович, кас.; С. Олїйник, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 245, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеть ся 15. лютого, точно о годині 7.30 вечером, в гали Української Громади. Просить ся всіх членів на сей мітінґ явити ся, бо будуть дуже важні справи до полагодженя. Обовязком членів приєднати як найбільше нових членів до У. Н. Союза. — В. Гасій, предс.; П. Стадник, кас.; І. Єдлїнський, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, подає всім своїм членам до відома, що звичайні місячні мітінґи будуть відбувати ся сего року не так як минувшого року, зараз по Службі Божій, але аж о 3-тій годині пополудни, кождого місяця в першу неділю по 15-тім, в гали церковній при Рівер Стр. Просить ся всіх членів, аби учащали на сї мітінґи і вирівнували свої місячні вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто ще не належить до жадної організації, а бажав би стати членом нашого братства і У. Н. Союза, то нехай прибуде на мітінґ, на котрім приймеуть ся його по братерськи. Під теперішну так важну хвилю є великим соромом не належати до такої організації, якою є У. Н. Союз. Се одинока українська організація тут на чужині, в котру цїлий наш український нарід повинен гуртуватись і забезпечувати себе та свою родину на чорну годину. — І. Чолій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. лютого, о годині 2.30 пополудни, в сали Укр. Н. Дому, 217-19 Іст 6-та улиця в Ню Йорку. Обовязком кождого члена є прибути на той мітінґ і вирівнати свої залеглости. Неявивший ся член на тім мітінґу заплатить кару 50 цнт., а урядник $2.00. — П. Гаврис, предс.; Т. Стриєк, кас.; О. Плескун, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 170, вибрало на річнім мітінґу отсей новий уряд: А. Кругляк, предс.; А. Тимчишин, заст. секр.; П. Павлик, секр. фін.; Г. Готра, секр. рек.; С. Мушинський, кас.; Г. Гасій, заст. кас.; П. Левицький і М. Гречин, контрольори; Л. Онуфрів, В. Павукевич, П. Мудрий, Н. Манорик, А. Миляновичі Т. Кушнір, доглядачі хорих. Повідомляєть ся членів, що місячний мітінґ відбудеть ся 15. лютого в церковній гали на розі Сусекс і Ґрін стр. Є важні справи до полагодженя, тож кождий член повинен на сей мітінґ прибути. Неприсутні члени будуть карані після статута. — А. Кругляк, пр.; Г. Готра, секр.

ОБАВА САРАНЧІ.

Рік 1919 може бути найгіршим „саранчовим роком", але ентомольоґісти (комахознавці) з міністерства не видять нічого алярмуючого.

Ся саранча, знана яко „Сікада", має навістити сього року слідуючі стейти: Алябама, Дистрикт оф Колумбія, Делавер, Джорджія, Іллінойс, Індіяна, Айова, Кентоки, Мериленд, Массачусетс, Мішіґен, Ню Джерзи, Ню Йорк, Норт Каролайна, Огайо, Пенсильванія, Савт Каролайна Тенесі, Вермонт, Вірджінія, Вест Вірджінія і Вісконзін.

Згадана висше комаха, хотячи зложити яйця, виковує, наче долотом, рівці в галузях цвитучих дерев, наслідком чого галузє схне. Однак шкода звичайно не є дуже значна.

Молоді овочеві дерева часом гинуть від сеї комахи, а средства запобігаючі є слідуючі: відложити саджене молодих овочевих дерев до слідуючого року; також треба відложити щеплене дерев овочевих і не обтинати галузя сеї зими і весни.

Коли комаха осідає на молодих деревцях овочевих, треба її усунути з деревець або посипати сірковим порошком, або поливати нафтою або карболевим квасом. Коли комаха осяде вже, в такім разі треба скропити молоді овочі дерева розпущеним вапном.

Рати, вплачені на купно бондів не пропадають.

Богато людий, працюючи по майнах або шапах, закупили бондів на сплату ратами. Лучаєть ся, що заплативши кільканайцять рат, змінили роботу, відрікаючи ся своїх заплачених рат на бонди, думаючи, що сі гроші пропали.

Хто мав би подібний случай і хотів би відзискати свої гроші нехай звернеть ся о пораду в сїй справі до Американського Українського Бюра на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

НЕ ОСЬВІТИШ.

Як ми були ще з собою,
Моя зоре ясна,
Ти сьвітила, говорила
І помало гасла.
У любови ти темніла,
А чому? не знаю;
Чому гасла, не спитавши,
Чи серця не маю,
Любить тебе не умію,
Чи може шукаю
Уже другу, зоре моя,
Тебе забуваю?
Не спитала, бо не знала
Що сама хотіла,
Серцем тільки погасала,
У любві темніла.
І зранила моє серце,
Любов ти розбила;
Тепер не плач, не вернеть ся;
Сама завинила.
Ти погасла, зоре моя,
Дорогу закрила,
Сьвіти і сяй, не осьвітиш
Те, що раз згасила.

Шікаґо, Іл. Яким Новосад.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць січень 1919 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Товариство „Українська Січ" в Кліфтон, Н. Дж.

В. 182. Комар Василь, Давидович Марія, Давидович Юстина, Качор Николай, Куцах Стефан, Лещишин Марія, Лещишин Дмитро, Харко Анна, Харко Теодор, Харко Петро, Журавель Матвій, Роздзябек Іван, Капуцінський Кондрат, Барна Максим, Стахів Петро, Сухий Аксентий.

Братство св. Івана Хрестителя в Фарел, Па.

В. 183. Асафайло Михайло, Дубей Лисейко Василь, Поточняк Василь, Песемен, Грицик Василь, Кунцяк Теодор, Петречкевич Параска, Петречкевич Федьо, Соколик Василь, Скубіш Марія, Скубіш Павло, Дубей Григорій, Шимін Іван, Дубей Анна, Кост Іван, Кунцяк Іван, Крис Стефан, Крис Іван, Пришляк Іван, Савка Андрій, Зубич Николай.

Товариство „Верховинці" в Ню Йорку, Н. Й.

В. 184. Ґаджук Василь, Букатчук Анна, Кричун Федір, Марфей Іван, Марфей Грицко, Федорчук Нестор, Никифорчин Петро, Реґуш Танасій, Реґуш Параска.

Братство св. Василія Великого в Мейфілд, Па.

В. 185. Бачинський Володимир, Цимбала Кондрат, Дзяний Григорій, Лебідь Максим, Надипський Іван, Наконечний Іван, Олейко Теодор, Процанин Антін, Роніцький Павло, Швед Павло, Змислий Михайло, Навогольник Михайло, Олійник Николай.

Товариство „Вільна Україна в Тейлор, Па.

В. 187. Лукіян Анастазія, Вічимишин Іван, Фесолович Анастазія, Кобасюк Тацька; Кливанчук Михайло, Вавриків Михайло, Чупрун Іван, Лукіян Михайло, Нароґович Марія, Нароґович Антін, Фесолович Лукаш, Ставінога Павло, Чайковський Ілько.

Сестрицтво Успенія Пр. Діви Марії в Сентралія, Па.

В. 189. Бажан Агафія, Кавбан Марія, Кривецька Пааркевія, Мікаш Анна, Мадарас Анастазія, Поточна Марія, Ухнарська Еля, Мариквас Марія, Вархолик Марія, Жавко Катерина, Мартинець Марія.

Товариство „Українських Робітників" в Пеорія, Ілл.

В. 190. Бігун Василь, Куш Атаназій, Паячковський Лука, Бігун Анна, Куш Анна, Паянчковська Павліна, Нагач Федор, Нагач Марія.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Кухта Анна, Олеспевич Юліян.
В. 2. Козяр Теодор, Цесля Василь.
В. 9. Мицшин Іван, Болкович Кондрат.
В. 16. Зузі Магомета.
В. 19. Калинчук Іван (син Николая).
В. 20. Марщінюк Марія.
В. 22. Кутний Андрій, Більський Михайло.
В. 24. Денеґа Анна.
В. 28. Харканий Дмитро, Ратковський Давид, Чуба Максим, Чуба Ілько, Чуба Анна.
В. 30. Клос Теодор, Вдовяк Дмитро, Вдовяк Николай.
В. 33. Дзюрдзевич Анна.
В. 40. Волозанський Яков.
В. 41. Кулик Василь.
В. 42. Бих Семен.
В. 44. Демчук Іван, Шишка Василь, Хома Дамян, Ковалишин Михайло, Потіха Олекса.
В. 48. Куземка Магдалена, Пех Анеля
В. 55. Захарчук Теодор.
В. 57. Маркоц Теодор.
В. 59. Галькевич Михайло.
В. 60. Пук Александра.
В. 61. Варшицький Александер.
В. 62. Пшоняк Франко.
В. 63. Сеглянчин Анна, Колодійчик Зофія, Тертичний Лукаш.
В. 68. Скамай Іван, Ковальський Семко.
В. 69. Гундкя Александер.
В. 70. Лішнянська Марцеля.
В. 72. Нестор Андрій.
В. 73. Возьний Филип.
В. 75. Боґдан Дмитро, Попик Стефан, Ґовда Василь, Грибіновський Іван, Франків Стефан, Хай Іван.
В. 76. Марищук Кузьма.
В. 77. Антошків Анна.
В. 78. Ванічик Михайло.
В. 81. Безелік Петро.
В. 85. Заперіх Зузанна.
В. 88. Федун Іван.
В. 90. Лень Іван, Комарніцький Мирослав, Петрович Василь, Джугля Іван, Ковальчук Николай.
В. 91. Хас Анна.
В. 95. Меч Теодор, Меч Феська, Лавшин Николай, Згоба Григорій, Данило Михайло, Павлюкович Павло.
В. 96. Дрозд Михайло, Попатак Модес, Грицай Марія, Ревт Марія, Добуш Катерина, Добуш Анна, Ванокович Марія, Поливка Михайло, Данкевич Николай, Мазур Іван, Лесик Катерина.
В. 98. Гевчук Танас.
В. 99. Кутна Маланія, Гнатів Василь, Петрик Стефан, Ільків Яцко, Зомчак Параня, Надільний Дмитро, Бурко Дмитро.
В. 102. Вербінський Михайло, Кліщинський Михайло, Костирка Іван.
В. 103. Антонюк Зофія, Стецик Василь, Пастернак Теодор.
В. 105. Шаґала Катерина, Костюк Николай.
В. 110. Бочан Блажей.
В. 112. Кавалець Марія, Пеліх Параска, Сич Емілія.
В. 113. Куземчак Антін.
В. 119. Мушинська Михаліна.
В. 120. Заремба Йосиф, Кіно Василь, Подоляк Петро, Пудик Тимко, Міцак Іван, Ґуля Іван, Антонік Онуфер, Перон Василь.
В. 123. Стельмах Василь.
В. 124. Мундзякевич Антін.
В. 125. Гришко Параскевія.
В. 130. Бубняк Олена, Бубняк Яков, Луцик Трофим, Малик Василь, Гороховський Йосиф.
В. 131. Ґвеник Павло.
В. 132. Кіч Николай.
В. 136. Павлик Василь, Кузьо Іван, Яблонський Михайло.
В. 137. Смеричанський Іван.
В. 138. Шамрило Кондрат.
В. 143. Прудувус Теодор, Кожушка Онуфер.
В. 144. Водяна Анна, Жабський Людвік, Бобрик Андрей.
В. 145. Куник Ізидор.
В. 146. Ноґа Онуфер.
В. 154. Кец Марія, Кец Андрій.
В. 156. Ганич Григорій, Стечишин Николай, Сенбків Демко.
В. 164. Кіяк Іван, Ґелетій Петро, Кіяк Катерина, Павлюк Василь, Ґелетій Ева, Мурикін Ілько.
В. 165. Дороцький Николай, Дзюрдзевич Стефан.
В. 166. Мегас Стах.
В. 170. Павлик Юлія, Костюк Дм.
В. 171. Горошко Григорій, Гловацький Іван.
В. 172. Чернецький Панько.
В. 176. Вітушинський Самійло.
В. 179. Тустановська Марія, Робак Тимко, Робак Текля.
В. 181. Шевчук Н. Іван.
В. 198. Лисяк Григорій.
В. 213. Ревуцький Александер, Взорек Катерина.
В. 218. Скарбінський Франко, Шиманський Михайло, Івашко Андрій.
В. 220. Кріль Григорій.
В. 221. Ігнатенко М. Василь.
В. 225. Люпчин Катерина.
В. 228. Качмарек Гелєна, Вельота Анна.
В. 233. Козоріз Йосиф.
В. 237. Лацуш Марія.
В. 241. Ковальчук Петро.
В. 243. Стефанюк Марія.
В. 247. Босак Анастазія, Ханик Анастазія, Гичка Василь.
В. 251. Модний Василь.
В. 254. Селеман Катерина.
В. 255. Оляч Дмитро, Оляч Марія.
В. 258. Лянчак Михайло, Афтанас Михайло.
В. 259. Кріль Михайло.
В. 270. Вуйтів Андрій, Піґура Марія.
В. 273. Саганович Іван.
В. 274. Ґерґель Петро.
В. 276. Боберський Стефан, Сисин Василь, Кріль Іван, Пошивак Василь.
В. 278. Швилинчик Николай.
В. 286. Кусій Дмитро.
В. 288. Мірковський Стефан, Могильський Василь, Питляр Василь.
В. 290. Хімяк Анна.
В. 292. Заморило Андрей, Шміґельський Леон, Осідач Володимир.
В. 296. Лобур Іван, Ґарбачевський Шимон.
В. 300. Кучеркевич Йосиф.
В. 301. Субчак Петро, Заремба Прокоп, Січевська Ева.
В. 303. Олексюк Стефан.
В. 318. Шарґа Катерина, Крайовська Олена, Каторож Александра.
В. 320. Рґоадс Луіс, Конарська Маґдалина.
В. 324. Мельничук Федор.
В. 326. Лясковський Йосиф, Ґоршковська Саломея, Ґоршовський Йосиф, Маційовська Марія.
В. 330. Корчинський Николай, Франкевич Франко.
В. 338. Мацюк Михайло, Сорочак Юстина.
В. 349. Борецька Марія.
В. 350. Креніцька Марія.
В. 363. Кліщ Анастазія, Раковіц Филип.
В. 364. Левіцький Федор, Біляш Петро.
В. 365. Грицай Антін.
В. 370. Марущак Константин.
В. 393. Ксьондз Йосиф.
В. 396. Кримська Варвара, Атаманчук Іван.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 14. Грицюк Іван.
В. 21. Грицик Михайло.
В. 43. Городиський Василь.
В. 56. Кмалчанов Єфрем.
В. 61. Лехман Федор.
В. 66. Сеньчак Семен.
В. 72. Кінаш Іван.
В. 73. Лободяк Дмитро.
В. 104. Верет Іван, Пахуцький Бронислав.
В. 106. Прийма Іван.
В. 112. Метрик Анна, Щур Марія, Любінська Марія, Яцишин Антоніна.
В. 113. Нацованець Йосиф.
В. 117. Глутковський Михайло.
В. 119. Сокіл Розалія.
В. 120. Шиян Яків, Шиян Анна.
В. 142. Наливайський Станислав, Саранчак Яків.
В. 170. Цаповський Михайло.
В. 175. Білінський Василь, Білінська Розалія, Горбянський Николай.
В. 206. Василюк Михайло, Василюк Анна, Веселюк Николай.
В. 217. Плекан Петро.
В. 221. Чепіль Василь, Сандрас Евфрозина.
В. 229. Юґас Миколай, Юґас Михайло, Юґас Анна.
В. 245. Сеньків Семен.
В. 248. Коваль Дмитро.
В. 282. Вульчин Стефан, Литвин Петро.
В. 292. Вичовський Дмитро.
В. 300. Кучма Іван, Марчак Ілько.
В. 332. Куцак Йосиф.
В. 341. Гнатків Федор, Гнатків Фруська, Секелик Григорій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 3. Сухорський Михайло, Каша Стефан, Ґреґа Василь.
В. 14. Павелко Антін, Палубяк Станислав.
В. 76. Кучер Йосиф.
В. 121. Гуменний Василь.
В. 126. Велич Федор, Велич Анна.
В. 144. Фурек Теодор, Фурек Марія.
В. 147. Пастернак Николай.
В. 158. Коваль Павло, Мапянчин Стась.
В. 164. Маличишин Николай.
В. 176. Москалик Сенько, Гнатюк Петро.
В. 223. Івашишин Николай.
В. 234. Шиляк Теодор.
В. 237. Кацйбан Розалія (жена Филипа).
В. 254. Яцук Ігнатій.
В. 270. Борик Андрій.
В. 363. Сушик Михайло, Цісек Францішка.
В. 367. Попович Онуфер.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 13. Ксенич Андрей.
В. 36. Холява Ганка.
В. 38. Дурняк Панько, Андрашко Марія.
В. 44. Заморський Григорій.
В. 47. Сушко Петро, Шкварок Іван.
В. 49. Ляхманець Іван.
В. 54. Гіль Яків.
В. 56. Гатала Константин, Шпота Михайло.
В. 62. Смжеська Юстина.
В. 66. Гнатяк Іван, Михалко Анна, Тисько Марія.
В. 72. Швець Петро.
В. 73. Чудиевич Ілько.
В. 76. Церкот Михайло.
В. 78. Вдовяк Петро.
В. 95. Лозинський Михайло.
В. 96. Власин Йосиф.
В. 99. Федько Павло.
В. 103. Соламут Софрон.
В. 106. Савчик Николай.
В. 109. Капіс Стефан, Равлюк Василь, Пляш Михайло, Шумилов Вас.
В. 112. Цап-Феська, Тритяк Катерина, Вишньовська Марія.
В. 116. Череватий Василь.
В. 120. Демко Стефан, Загоруйко Никола.
В. 123. Сидор Яков.
В. 130. Довбак Іван, Дзюма Николай, Созанський Еміль, Созанська Сабіна.
В. 131. Горин Іван.
В. 132. Михалевич Йосиф.
В. 133. Гнида Мцкола, Клюфас Михайло, Волинець Семен, Макарський Онуфер.
В. 135. Копильчак Михайло.
В. 142. Полевський Іван.
В. 143. Цебрівська Пелягія, Гарасимюк Михайло.
В. 149. Волошин Василь.
В. 150. Ісаюк Василь.
В. 151. Хома Катерина.
В. 160. Гірняк Паранька.
В. 163. Гарнуль Іван.
В. 165. Гнатусько Володимир.
В. 170. Мандрова Катерина.
В. 171. Шевчук Николай, Шевчук Ксеня.
В. 192. Смоляк Іван.
В. 217. Бойко Михайло, Данилів Михайло.
В. 220. Гарасим Іван.
В. 223. Ходак Іван.
В. 234. Федірко Николай.
В. 263. Дебера Михайло.
В. 270. Зіняк Кирило.
В. 277. Маґера Антін.
В. 282. Шкляренко Алексій, Шкляренко Текля, Панків Іван.
В. 288. Черкас Петро, Будник Панько, Пастернак Стефан.
В. 292. Коваль Текля, Мацюк Дмитро, Романів Василь, Гаврилюк Василь, Шевчук Гриньо, Федоренко Іван, Цап Гринько, Морґач Василь.
В. 301. Зінчук Яцко, Уханський Іван, Древніцький Никола, Новосад Яким, Остапчук Дмитро, Павлюк Григорій, Василишин Іван.
В. 316. Янків Михайло, Буцовський Никола.
В. 321. Винник Антін, Бокало Атаназій.
В. 332. Данилюк Яків.
В. 336. Маланяк Юліян, Головецький Григорій, Гаркавий Павло, Бак Станислав, Хромейко Дмитро, Іванейко Іван, Єнджеєвич Онуфер, Кукіз Григорій, Лазука Іван, Третяк Іван.
В. 341. Бохонок Василь, Цубукайло Василь, Микита Николай, Маркевич Дмитро.
В. 342. Орищак Павло, Пелих Іван.
В. 350. Хамуляк Стефан.
В. 354. Ґрабин Григорій.
В. 363. Леськів Никола, Медвідь Михайло.
В. 388. Білінський Михайло Слотило.
В. 396. Кухарський Михайло, Салій Василь.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 1. Савіцький Василь.
В. 5. Яцук Ігнатій.
В. 14. Лукан Іван, Дупей Григорій.
В. 46. Дроздик Михайло, Дроздик Катерина.
В. 52. Фочак Василь.
В. 59. Іващишин Никола.
В. 67. Корсак Петро.
В. 78. о. Пелехович Йосиф.
В. 90. Грабарович Калина, Бугай Агафія, Ковалишин Марія, Михайлечко Франя.
В. 103. Коваль Павло, Яремчук Вас.
В. 111. Ярема Максим.
В. 130. Фурек Теодор, Фурек Марія.
В. 157. Земан Григорій, Клівак Матвій.
В. 162. Маличишин Николай.
В. 200. Цісек Францішка, Супик Михайло.
В. 217. Попович Марія.
В. 225. Дац Григорій, Бариляк Іван, Бариляк Марія, Кіс Іван, Бариляк Михайло, Гірський Іван.
В. 229. Гнатюк Петро, Москалик Сенько.
В. 273. Стоякевич Теодор.
В. 288. Пастернак Николай.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 14. Фальоса Елія.
В. 41. Ропицький Теодор.
В. 63. Драган Михайло.
В. 76. Шарон Михайло.
В. 83. Гапа Андрій.
В. 120. Шумський Михайло.
В. 213. Взорек Марцелій.
В. 218. Одварґ Василь.
В. 245. Антонишин Станислав.
В. 273. Кирик Дмитро, Саранчак Ів.

УВАГА,

котру кождий місцевий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць січень 1919 року яко суспендовані або виключені за неплаченє місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (лютого) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця лютого 1919 року, то в марті 1919 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю січню 1919 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю лютім 1919 року, бо на другий місяць, т. є., в марті 1919 року вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікаций (просьб о принятє).

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю грудни 1918 р. було членів в У. Н. Союзі	11.891
В місяцю січни 1919 р. принято нових членів до У. Н. С.	322
В місяцю січни 1919 р. принято наново в члени У. Н. С.	46
В місяци січни 1919 р. принято з переступними листами	25
Разом	12.284
В місяци січни 1919 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок	116
В місяци січни 1919 р. взяло переступні листи (карти)	35
В місяци січни 1919 померло	11
Разом	162
В місяцю січни 1919 р. У. Н. С. числив членів після сімох кляс посмертного	12.122

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса D $100	7
Кляса A $250	451
Кляса AA $500	5.047
Кляса B $750	248
Кляса C $1000	6.301
Кляса BB $1500	63
Кляса CC $2000	5
Разом	12.122

К. Кирчів, гол. предс. У. Н. С.,
С. Милянович, гол. рек. секр. У.Н.С.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую чоловіка, котрий мене обікрав з більшої суми гроший і мало що житя не позбавив. Він високий 6 стіп, виглядає 38 літ старий, волос русявий, ясний, лисий, дуже чоло підкочене до гори, на середині над очима заломане до середини, твар плоската, подовгата, повна, чиста, ясна, ніс гей ровей здовж, на кінци розділений гей ямка, борода плоската, округлява, на кінци розділена гей ямка, з правої сторони має 3 золоті зуби, уха має дуже великі. Він виглядає високочений, говорить гарно по українськи. Я є Українець і прошу всіх добрих наших людий, що хто би такого чоловіка знайшов і злапав, дістане $150.00 нагороди. ANDRO PETRYCIAN, 720 Hibbard St., Kalamazoo, Mich.

Пошукую своїх краяків **ПЕТРА МИРОНЮКА і ЯКИМА ФОСТУНИКОВОГО,** з села Олишева, повіт Товмач. Перед пятьма роками були в Канаді. Хто би о них знав або вони самі, прошу зголоситись на адресу: MYKYTA SZPUK, 110 Hayes St., Chester, Pa. 17-19

Пошукую своїх краянок, **ТЕКЛЮ МАЗЯР і АННУ ДУМАНСЬКУ.** Походить з села Стадно, повіт Золочів, Галичина. Мають перебувати в Нюарку, Н. Дж. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: ANNA KAPIJ, 60 Holmes Alger Ct., Bronxville, N. Y. 17-19

Пошукую своїх товаришів **ІВАНА СИТКУ і ОЛЕКСУ СИТКУ** (вони оба рідні брати, високого росту), родом з села Заболотці, повіт Броди, три роки тому назад перебували в St. Joseph, Mo. Маю до них важну справу. Хто би їх знав або вони самі, прошу зголоситись на адресу: HERASIM ZAHORUYKO, 2307 W. 3rd Street, Chester, Pa. 11-20

Пошукую свого мужа **ПЕТРА ПИСЬМЕННОГО,** з села Косова, повіт Чортків. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: ANNA PYSMENNA, 1014 Bigelow Avenue, Woodhaven, N. Y. 8-19

Пошукую **ІВАНА ШЕРЕМЕТУ,** з села Долпотів, повіт Калуш, Галичина. Довший час перебував в Лендон, Норт Дакота, а тепер має перебувати десь в Шікаґо, Ілл. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: MIKE HOWDUN, 1031 Lane Street, Akron, Ohio. 17-19

Пошукую свого сусіда **ПЕТРА ДЕРКАЧА,** з села Березовиці Великої, повіт Тернопіль. Хто би о нім знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: NICHOLAS DARNOPUK, 212 E. 25th St., New York, N. Y. 15-17

Пошукую свого товариша, **ЮРКА МАЗУРА.** Я був з ним у Франції на боєвій лінії від 14. жовтня 1918. Ми розлучили ся, коли нас забрали до шпиталю. Він походив з Київської губернії, а в Злучених Державах перебував в Binghampton, N. Y. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: MICHAEL DULEBA, Debarkation Hospital 2, Ward 33, Staten Island, N. Y. 16-8

Пошукую **ІВАНА БРОДАВЧИКА** з села Загнилич, повіт Збараж. 12 літ тому назад перебував зі мною в Монтреал, в Канаді. В суботу 8. лютого б. р. віджджаю до савту, Memphis, Tenn., 114 Jefferson St. Хто би о нім знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: PETER SILKOWSKI, 167 Bay St., Jersey City, N. J. 16-18

Пошукую свого шваґра **ІВАНА МАЛИШКА** з села Синяголки, повіт Збараж. Перебував в Вінніпеґу, в Канаді. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: JOHN PAPURA, 400 E. 54th St., New York, N. Y. 16-18

Пошукує сестри **АНТОНІНУ ЛЮБЯНЕЦЬКУ,** родом з Сопрунівки, пов. Скалат, Галичина. Тому 6 літ перебувала в Ню Йорку. Хто би о ній знав, або вона сама, най зголосить ся на адресу: ПАВЛО ЛЮБЯНЕЦЬКИЙ, 236 Plain St., Providence, R. I. 16-18

Пошукую свого сусіда **ВАСИЛЯ ДИМИДУ** з села Золотник, повіту Підгаєцького. Перед кількома роками приїхав до стейту Ню Йорк або Бостон, Масс. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: MICHAEL KULCZYCKI, 55 St. John St., Detroit, Mich. 16-18

Пошукую свого брата **ВАСИЛЯ ВІЙТИШИН,** з села Дрогичівка, пов. Заліщики, Гал. Перебував в Ню Йорку довший час межи 1-ою а 20-ою улицею. Хто би о нім знав або він сам, нехай зголосить ся на адресу: NICHOLAS WIJTYSHYN, P. O. Box 75, Eckley, Pa. 16-18

Хто би знав де тепер перебуває **СЕМЕН СОЛОМКА і РУДОЛЬФ ЗЬОЛА,** родом з села Кросилівка, повіт Товмач, Галичина, зволить подати їх адресу, а дістане значну нагороду. HARRY STASIUK, 720 Spring Garden St., Philadelphia, Pa. 17-19

ДЯКОУЧИТЕЛЬ прийме сейчас посаду. Усякі новідомленя просить ся слати на адресу: DIAKOUCZYTEL, Brownell S. Co., 2281 E. 14th Street, Cleveland, Ohio. 17-19

НА ПРОДАЖ ДІМ НА 4 ФАМІЛІЇ і дім з умебльованими кімнатами. Голоситись під ч.: 333 St. Pauls Ave., Jersey City, N. J.

ПОЗІР! Фарма на продаж зі всім або чиста, невелика але добра, в дуже добрім положеню, близько міста Честерфілд і Ню Лондон, в стейті Конектикут. Близші інформациї уділить властитель: A. KACZOROWSKI, Box 125, Oakdale, Conn. 11в32

Пошукує занятя першої кляси пекар на хліб, кекси, паї і т. ин. Котра з українських пекарень потребує пекаря, прошу зголосити ся до: ELIAS SAWIUK, c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 17-19

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Нюйорські Українці купують другий народний дім.

Коли в инших місцевостях справу власного дому лише обговорюють, то Українці в Ню Йорку не тратять часу, лише забирають ся до справи серіозно. Потреба другої власної хати в Ню Йорку є пекуча, головно в горі міста, де жиє значне число наших родин, але з власної хади на долині міста не можуть так часто користати, задля відаленя. Обчислено, що на горі міста, в окилици 72 улиці, мешкає около 50 українських родин, яких діти задля браку власної хати не можуть побирати науки в рідній мові. Така ситуація виходить на шкоду і батькам і дітям і народови. Діти ростуть, не вміючи ні читати ні писати по українськи, а богато старших людий сидить дома, замісць пійти до читальні і дещо почути або прочитати. Щоби сьому зарадити, екзекутива Української Народної Громади в Ню Йорку порішила, на бажане Українців з гори міста, закупити власний дім десь в околици 72 улиці і Третої евені. В тій цїли відбули ся вже збори Американсько-Українського Поступового Клюбу, минувшої пятниці, і присутні на зборах члени заявили ся одноголосно за купном власного дому. Екзекутиві А.-У. П. Клюбу поручено віднести ся в тій справі до сестрицтва св. Ольги і братства св. Андрія, щоби їх члени розібрали сю справу, і коли згодять ся, тоді виберать ся спільний комітет для купна власного дому на горі міста. Від себе на початок присутні члени А.-У. П. Клюбу зложили 350 долярів:

Лев Фединяк	$60.00
Василь Клют	25.00
Данило Биндас	25.00
Іван Лешко	25.00
Семен Колодій	25.00
Петро Вільховий	25.00
Іван Ференчак	25.00
Данило Павлик	25.00
Іван Федун	10.00
Петро Задорецький	10.00
Іван Колодій	10.00
Микола Левицький	10.00
Іван Заболоцький	10.00
Михайло Ґандзюк	10.00
Дмитро Фединяк	10.00
Іван Лазорчик	10.00
Дмитро Шумелда	10.00
Іван Добрянський	10.00
Йосиф Мулярчук	10.00
Павло Зятик	5.00

Большевики розбили українську школу.

Українська католицька громада в Скрентон, Па., має кількадесять родин в Тейлор, Па. Хоч в Тейлор є угроруська церква, при котрій також є школа, і тим родинам далеко ліпше і вигіднійше булоб там належати, бо і до церкви близенько і моглиб свої діти посилати там до школи, однаковож з мотивів політичних тії люди не хочуть посилати свої діти до такої школи, де ворожо відносять ся до української справи. Тейлорці упросили і скрентонська парохія дала дня них учителя, котрий попри своє занятє учив вечерами дітвору читати і писати по українськи в „Народнім Домі" за дуже низку платню, за $15.00 в місяць. Було так добре через пару літ. Аж сього року прийшло щось не до смаку нашим большевикам і ні сіло, ні пало тому пару неділь скликали вони віче в справі школи (так голосили в „Народній Воли") і по тім вічу загирили „товариші" школу. На тім вічу один з „товаришів" у своїм рефераті запротестував і рішучо сказав так: „Нам такої школи не потрібно, де учать молитись — тепер поступ — проч з такими школами, де учать релігії і молитись". Сейчас, таки того дня, переведено ухвалу, що наука дальше в „Н. Д." не сьміє відбуватись до того часу, аж доки не постарають ся о другого учителя, котрий буде їх дітий учити чого иншого, а не молити ся. Люди, як люди, повірили тим „мойсеям", чекають на того обіцяного „месію", а його як не було, так і нема, тай здаесь ніколи не буде; а кількадесятеро діточок, котрі учились поза публичною школою у своїй рідній мові, пропадають за своїм рідним словом. Ось до чого доводить мольшевицька культура. —Репортер.

Чужинецька преса.

Число чужинецької преси в Злучених Державах виносило в 1910 році 1.575, із загальним числом 10,982.000 читачів. Сї цифри подано урядово при нагоді розбірки питаня, яка доля жде чужинецьку пресу в будучности. За той час ряди чужинецької преси значно побільшились і нині її число сягає майже до 1.750. Українських ґазет у Злучених Державах є під сю пору 10: „Свобода", „Америка" і „Народна Воля" (тритижневники); „Народне Слово", „Робітник", „Україна" і „Союз" (тижневники); „Нове Житє" (двомісячник); „Січові Вісти", „Рідна Школа" і „Місіонар" (місячники); недавно заперестали виходити „Гайдамаки". Українські ґазети друкують ся загалом у 65.000 примірниках, а число читачів можна числити на 250.000. В найбільшій скількости розходять ся: „Свобода", „Народна Воля", „Робітник", „Місіонар", „Америка" і „Народне Слово".

„Папа римський казав Вілсонови, що України не буде"...

Один читач „Свободи" доносить нам, що між українськими поселенцями в Лейтроб, Па., панує тьма кромішна. Люди не читають жадних ґазет, а одиною їх розривкою поза годинами праці є пиячене в польськім „клюбі". Справді істнує там товариство, але його діяльність обмежуєть ся лише на збиране вкладок. Жадної народної роботи се товариство не робить; не роблять також і його члени. Темнота панує в такій степені, що, хотячи там щонебудь почати, треба добрих сил і богато праці. Коли один сьвідомійший Українець підніс на останних зборах товариства справу збірки жертв на оборону Галичини перед ляцькою навалою, то всі члени, почувши зазив до складок, опустили наради. Многі з них навіть таке говорили: „Нащо нам ратувати Галичину, коли України не буде". На запит, відки се знають, вони відповідали: „Президент Вілсон говорив з папою римським і папа сказав йому, що України не буде". На запит, де таке чули, вони відповідали: „Так говорять в польськім клюбі"...

„Нема пива, нема роботи".

В околицях Ню Йорку починаєть ся рух за страйком, який був би протестом проти прогібіції. Найсильнійшу акцію в тім напрямі почали робітники в повіті Есекс, в Ню Джерзи, де 75.000 робітників, зорґанізованих в Центральний Федеративний Союз, ухвалили не признавати закона про прогібіцію, а коли правительство хотілоб його ввести силою в жите, робітники мають вийти на страйк. Робітники в Ню Джерзи, а також майнери в Пенсильванії піднесли клич: „Як нема пива, то нема роботи!"

Оборот золота у Злучених Державах за грудень.

Від 10. падолиста до 10. грудня 1918 року до Злучених Держав ввезено золота за $2,412.-000, яке в більшій скількости вплинуло з Канади, Мексика і портуґальської Африки; вивезено золота за $1,132.000. Вивезене золото призначено переважно для Чіле і Мексика. Запас золота у Злучених Державах побільшив ся від 1. серпня 1914 року до 10. грудня 1918 року о 1.071,669.000 долярів.

Новий страйк в Пасейку.

Крім робітників у ткацьких варстатах вийшло на страйк також 400 робітників, які працювали у великій циґаровни в Ґарфілд. Страйкери домагають ся 44 годин праці тижнево і 25 центів підвишки на кождих 100 циґарах.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Битва в Микулинцях.

Краківська „Нова Реформа", з 12. грудня 1918, доносить, що 26. падолиста українські війска розбили в Микулинцях, тернопільського повіту, в Галичині, 2-гий і 16-тий полк польської піхоти, які вертали з румунського фронту. Коли над вечером 26. падолиста сї полки прибули до Микулинець і розтабориди ся коло палати ґрафині Рейової, українське війско, зложене головно з селян, окружило їх щільним перстенем. Почала ся битва, яка тривала до пізного вечера. Поляків було 2.000. Побачивши, що не упорають ся з Українцями, Поляки вивісили білий прапор, на знак, що піддають ся. Однак Українці — як каже „Нова Реформа" — не переставали стріляти. Поляки вислали свого парляментара до Українців з білим прапором. Нічого не помогло; український офіцир застрілив польського парляментара і казав дальше острілювати Поляків. Здобувши польский табор, Українці застали лише 700 Поляків живих; решта 1.300 впала від українських куль. Тих, які остали при житю, віділано під конвоєм до Тернополя. Ґрафиню Рейову замкнено на 48 годин до стайні, а відтак відставлено до Тернополя. Всїх Поляків з Микулинець і околиці евакуовано в сторону Коломиї. Костел в Микулинцях замінено на церкву.

Др. Брайтер міністром.

Краківська „Нова Реформа" подає в числї з 5-го грудня 1918, що Українська Народна Рада у Львові поручила послови Райцесови, жидівському репрезентантови, портфель міністра торговлї в правительстві Західно - Української Республики. Посол др. Ернест Брайтер, репрезентант польської меньшости, дістав управу міністерства доріг.

Русофільські провідники.

Старокраєві часописи доносять, що в Галичині находить ся отсї бувші русофільські лїдери: др. Дмитро Марков, о. Роман Чайківський, др. Михайло Король, др. Володимир Курилович і др. Гассай. Др. Михайло Король і др. Володимир Курилович перейшли на сторону національ-демократичної партії і разом з прочими українськими провідниками працюють над обороною самостійности України. Знова др. Дмитро Марков, др. Гассай і о. Роман Чайківський находять ся на Лемківщині, яка ще є під польською адміністрацією, і там провадять акцію проти Польщі і України, а хочуть, аби Лемківщину притулити до Чехо-словаччини. — Др. Михайло Сохоцький і Бендасюк находять ся у Владивостоці. Нема найменьших вістий про Дудикевича і Лабенського.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Т. М., Бойн Фолс, Міш. — Ваша просьба не буде поміщена.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Домагають ся 6-годинного дня праці.

Зорґанізовані машиністи і механіки в Торонто, Канада, переслали правительству ухвалену резолюцію, в якій домагають ся заведеня по зелізницях і коробельних варстатах системи 6-годинного дня праці, з такою платнею, яку правительство платило підчас війни за 9 годин праці.

Робітничі реформи в Німеччині.

Премієр Еберт, голова німецького правительства, сказав у розмові з кореспондентом нюйорської „Трібюн", що в робітничих справах зреформовано час праці. Всї робітники мають працювати вісім годин. Робітники господарські і фабричні мають однакові привілеї. Безробітні побирають денну платню від правительства. В Берліні кождий чоловік, який не може знайти для себе праці, побирає денно 6 марок, а коли має жінку і діти, то на них дістає додатково.

Суха Канада.

Під теперішну пору всї провінції в Канаді, крім Квібеку, є сухі. Домініяльне правительство каже, що хоч воно і може запровадити загальну прогібіцію, але не хоче сього робити, оставляючи тут провінціям вільну руку. Домініяльне правительство видасть проклямацію, що з днем 1. мая 1919 року у всїх провінціях Канади, крім Квібеку, заводить ся цілковиту прогібіцію.

Хочуть „реформувати" хліб в Японії.

Задля браку рижу в Японії підносять ся голоси, аби відучувати Японців від рижового хліба, а заступити його житним і пшеничним. Звісно, що в Японії випікають хліб з рижової муки, бо пшениця там не родить ся.

Найстарша женщина в сьвіті.

Часопись „Ню Ера", яка виходить в Левенворт, Канзас, каже, що найстарша женщина в сьвіті жиє в місті Познані. Вона числить тепер 134 роки.

Токіо найбільше місто.

Донедавна Лондон був найбільшим містом в сьвтії; тепер його місце заняв Ню Йорк. Але заносить ся на те, що се почесне місце між містами сьвіта забере Ню Йоркови місто Токіо, столиця Японії. Правительство Японії покликало спеціяльну комісію, аби виготовила проєкт великого Токіо. Комісія рішила, що Токіо має мати 226 квадратових миль території і має ділити ся на 25 дільниць.

ІНДІЯНСЬКА ПІСНЯ.

З англійського переводу переклав Марко Скритий.

Вийди кохана, і ми підем на злототкані гори та сядем там собі разом і споглядати будем, як Місяць у красї буде топитись.

Там ми сидїти будем, аж доки Нічний Подорожний не вийде понад злоті гори; а ми дивитись-мемо, як він спиратись буде по скалах височезних.

І будемо дивитись на малесенькі Зорі, які крок-вкрок йти будуть за паном своїм вельможним.

І дивитись будемо на Сьвітла Півночи, які, бавлячись, веселять край цілий.

Будемо сидїти на злототканих горах і слухати-мемо, як грім буде греміти.

Там ми будемо сидїти, аж доки всї лиходії не пійдуть у своє стебло.

І нараз ми там почуємо клич:—„Ідїть-ви-спати-всї", і ми, як всї живучі, повинуєм ся кличеви сьому та пійдем разом спати; разом, лише обоє...

ЛІТА МОЇ.

Літа мої молодії,
Чом втікли, минули
Мене в горю на розпутї,
Неначе не були
Ви у мене, літа мої,
Літа молодії,
Ті веселі, дитинячі
Літа дорогії!
Чом злетіли ви так скоро
З водою до моря,
Чом малим ще ви не взяли
Мене й мого горя?
Чом не взяли, а кинули,
Долю проклинати
І у горю облудою
Літа коротати?
Чом малим ще у колисці
Мене не здавили,
Нащо рости мені дали,
Чому не згубили
Мене, літа мої?
На що помагали
Рости мені на сім сьвіті,
А долї не дали?...

Шікаго, Ілл. Яким Новосад.